

VOORTGANGSRAPPORT

2018 – 2019

STRATEGISCH PROJECT

–

Veerkracht in de vallei
van de Kleine Nete

Van coördinatie naar
coproductie

In samenwerking met:

VOORWOORD

L.S.,
Beste lezer,

In april 2018 begonnen we aan het strategisch project in de vallei van de Kleine Nete. Het ontstond in de schoot van de coördinatieopdracht die de Vlaamse regering mij in 2012 toevertrouwde. Met veel voldoening stellen we u dit rapport voor. U vindt hierin een uitgebreide stand van zaken van de acties uitgevoerd tussen april 2018 en april 2019. Meer concreet bevat het rapport een gedetailleerd overzicht van de voortgang van de verschillende acties in de zes verschillende hefboomprojecten.

Zoals u weet willen we de vallei laten uitgroeien tot een aantrekkelijk en herkenbaar gebied waar verschillende functies (natuur, landbouw, erfgoed, landschap, water, recreatie,...) elkaar versterken. Dat is meteen de belangrijkste finaliteit van het strategisch project “Veerkracht in de vallei van de Kleine Nete”.

Om die doelstelling te bereiken buigen we schijnbare bedreigingen om, naar een verhaal van kansen. Alleen zo kunnen en zullen we onze ambitie waarmaken: een klimaat-robuste vallei realiseren. De strategie oogt simpel: samenwerken met alle partners, én alle krachten bundelen. Gelukkig zijn de partners talrijk en de krachten sterk: de betrokken lokale besturen, Vlaamse departementen, diensten, afdelingen en agentschappen, de provincie, middenveldorganisaties. Immers, alleen door alle krachten te blijven bundelen, kunnen we de troeven van de vallei maximaal benutten. En dat vergt veel en volgehouden engagement van allen.

Samenwerken en compromissen sluiten zijn m.i. de enige weg naar concrete resultaten op het terrein. Het geeft bovendien veel voldoening, vergroot het ‘eigenaarschap’ en dus de overtuigingskracht. De dynamiek is goed en groot in de vallei. Het werk nog lang niet af.

Heel hartelijk dank aan alle partners, voor hun zeer gewaardeerde inzet om het strategisch project mee vorm te geven. Mede dankzij jullie weten we waaraan en waarvoor we werken. Alleen dankzij jullie kunnen en zullen we ook slagen. De verwachtingen zijn hooggespannen. Daarom hoop ik van harte dat we op hetzelfde elan kunnen blijven samenwerken aan de even talrijke als aantrekkelijke uitdagingen.

Met zijn allen nog meer genieten van de mooie realisaties in en rond een robuuste Netevallei, zal het mooie resultaat zijn.

Veel leesplezier.

Cathy Berx

Gouverneur Antwerpen
Voorzitter opvolgingscommissie en proces-
beheercomité coördinatieopdracht ‘Kleine
Nete’

Kirsten Schoonaert

Projectcoördinator strategisch project

INHOUDSOPGAVE

A. INHOUDELIJK DEEL	5
1. Inleiding	5
2. Situering en projectstructuur	5
2.1. Situering	5
2.2. Projectstructuur	7
2.3 Projectcoördinator	8
3. Gebiedsdekkende acties.....	9
3.1 Gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen.....	10
3.1.1 GRUP 'Openruimtegebieden Beneden-Nete'	10
3.1.2 GRUP 'Vallei van de Kleine Nete en Aa van Kasterlee tot Grobbendonk'	14
3.2 Bekkenbeheerplan.....	17
3.3 Sigmaplan	19
3.4 Europese natuurdoelen Natura 2000.....	20
3.5 Erfgoed landschapsatlas.....	21
3.6 Kempische Noordzuidverbinding	23
3.7 Verwervingssubsidies strategisch project.....	23
4. Globaal overzicht stand van zaken	24
4.1 Landschapspark Pallieterland (trekker: stad Lier i.s.m. Regionaal Landschap Rivierenland en ANB).....	25
4.2 Vallei van de Kleine Nete tussen Molternetebrug en Lier	27
4.3 Graafweide – Schupleer: het samenvloeiingsgebied van Kleine Nete en Aa	30
4.4 Vallei van de Aa: een multifunctioneel landbouwlandschap	33
4.5 Groenblauwe dooradering Herentals.....	34
4.6 Zeggeloop (en andere zijlopen van de Kleine Nete tussen Geel en Herentals)	36
5. Communicatie	37
5.1 Bezoeken gemeentebesturen	38
5.2 Logo, huisstijl en website	38
5.3 Evenementen	39
5.3.1 Netedag 2018: Le Paige aan de Kleine Nete	39
5.3.2 Netedag 2019	40
B. FINANCIËEL DEEL	41
C. BIJLAGEN	41
Bijlage 1: Fiches van de verschillende lopende acties.....	41
Bijlage 2: Gedetailleerd jaaroverzicht werkings- en loonkosten	41
Bijlage 3: Bewijsstukken werkings- en loonkosten.....	41

Bijlage 4: Vraag tot uitbetaling volgende subsidieschijf.....	41
---	----

A. INHOUDELIJK DEEL

1. Inleiding

Dit rapport geeft de voortgang van het strategisch project 'Veerkracht in de vallei van de Kleine Nete' weer. Het project kadert binnen de strategische projecten ter realisatie van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en is opgestart op 9 april 2018.

In uitvoering van de intentieverklaring Kleine Nete bereidden de verschillende partners in 2017 een aanvraag tot erkenning en subsidiëring als strategisch project in uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen voor. De basis voor deze aanvraag werd in 2016 gelegd in een reeks werkateliers en het kansenrapport dat daaruit voortvloeide.

Het Regionaal Landschap Kleine en Grote Nete diende namens de verschillende partners (provincie Antwerpen, gemeenten Kasterlee, Geel, Olen, Herentals, Lille, Vorselaar, Grobbendonk, Zandhoven, Ranst, Nijlen en Lier, Kempens Landschap, De Vlaamse Waterweg, Boerenbond, Natuurpunt, Regionaal Landschap Rivierenland, Regionaal Landschap De Voorkepen en Regionaal Landschap Kleine en Grote Nete) in augustus 2017 de aanvraag in. Op 15 december 2017 besliste de minister bevoegd voor Omgeving, Natuur en Landbouw over te gaan tot erkenning en subsidiëring van het strategisch project waarmee de loon- en werkingskosten van de projectcoördinatie mogelijk wordt. De projectcoördinator ging op 9 april 2018 van start.

2. Situering en projectstructuur

2.1. Situering

Het projectgebied omvat de vallei van de Kleine Nete en Aa van Kasterlee tot Lier op het grondgebied van elf gemeenten in de provincie Antwerpen: Kasterlee, Geel, Olen, Herentals, Lille, Vorselaar, Grobbendonk, Zandhoven, Ranst, Nijlen en Lier. Het projectgebied is een aaneengesloten gebied van ca. 11.000 ha dat een op Vlaams niveau bepalende openruimtestructuur vormt. Het omvat het valleisysteem van de Kleine Nete vanaf de N19 tot Lier. De Kleine Nete stroomt binnen het projectgebied door de kleinstedelijke gebieden Herentals en Lier en kruist ter hoogte van Grobbendonk het Albertkanaal.

Belangrijke delen van de Kleine Nete behoren tot het Natura 2000-netwerk, het Vlaams Ecologisch Netwerk en zijn opgenomen in de vastgestelde landschapsatlas. De vallei is ook een belangrijk landbouwgebied waarbij er aaneengesloten gebieden langs de Kleine Nete en in de vallei van de Aa liggen.

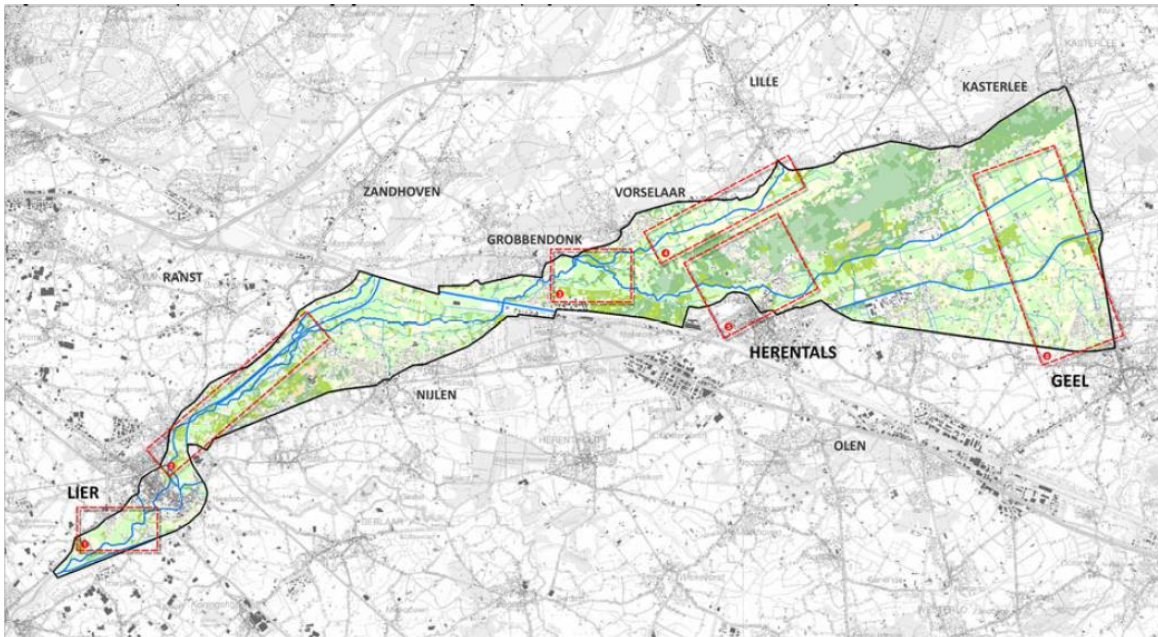
De vallei ligt in een dicht bevolkt gebied met een sterk verspreide bebouwing waardoor de open ruimte gefragmenteerd is en onder druk staat. Verstedelijkingsprocessen hebben landbouw-, natuur- en bosgebieden sterk versnipperd waardoor het moeilijker wordt essentiële openruimtefuncties zoals voedselproductie, waterberging, klimaatregulatie en het behoud van biodiversiteit goed samen te laten functioneren. Om de effecten van klimaatveranderingen op te vangen moet de ruimte veerkrachtig zijn. De landbouw-, natuur- en bosgebieden in de vallei moeten tegen een stootje kunnen

en in zekere mate mee kunnen bewegen met de sterk wisselende omstandigheden zoals meer intense regenbuien en langere periodes van droogte. Dat vraagt een aangepaste inrichting van de vallei, maar ook een goed doordachte visie op stedelijke ontwikkelingen langs de Kleine Nete in Herentals en Lier. Daarom zijn er al verschillende entiteiten erg actief in de vallei. Grote lopende projecten zijn de opmaak van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, het bekkenbeheerplan, het sigmaplan, de uitvoering van de Europese natuurdoelen, het nemen van compenserende maatregelen in het kader van de Kempische Noordzuidverbinding, ...

Gouverneur Cathy Berx kreeg in 2012 de coördinatieopdracht van de Vlaamse regering om de verschillende lopende processen beter op elkaar af te stemmen. Het strategisch project moet dit complex samenspel mee vorm geven door een ambitieus beleidsniveau- en beleidsdomeinoverschrijdend samenwerkingsverband neerzetten met als doel de vallei van de Kleine Nete zo in te richten en te beheren dat ze de toekomstige schokken inzake klimaatverandering kan opvangen en tegelijkertijd kan blijven instaan voor voedsel-, water- en energievoorziening, waterberging en behoud van biodiversiteit, erfgoed en landschappelijke kwaliteit. Het actieprogramma van het strategisch project focust op korte termijn op de realisatie van zes hefboomprojecten die de ambitie om synergiën tussen bestaande initiatieven of nieuwe ideeën tot stand te brengen door de projecten te verbreden en meerdere doelen vanuit een gebiedsgerichte en geïntegreerde benadering te realiseren, concreet moeten maken.

Het strategisch project omvat de volgende zes hefboomprojecten:

1. Landschapspark Pallieterland: Ontwikkeling van een randstedelijk groengebied langs de Benedennete stroomafwaarts Lier om bezoekers kennis te laten maken met een groene omgeving met o.a. speelbos, volkstuintjes en speelnatuur en om in te zetten op het realiseren van waterbergingsgebieden en topnatuur in het zuidelijke deel.
2. Vallei van de Kleine Nete tussen Molternetebrug (N116) en Lier: Versterken van de samenhang van het gebied en verbeteren van de water- en natuurfuncties van het door (verblijfs)recreatie versnipperde valleigebied tussen Nijlen en Lier en realiseren van recreatieve en functionele verbindingen.
3. Graafweide-Schupleer: het samenvloeiingsgebied van Kleine Nete en Aa: Inzetten op de realisatie van Natura 2000- doelen door middel van een inrichtingsproject waarbij ook de landschaps- en erfgoedwaarden versterkt worden, de verwevenheid tussen landbouw, natuur en landschap vorm krijgt en de recreatieve infrastructuur wordt uitgewerkt.
4. Vallei van Aa: Vrijwaren van de Aa-vallei als verwevingsgebied voor de functies landbouw en water en het aanbod aan trage verbindingen tussen de dorpskernen uitbreiden met inclusie van de erfgoedsites.
5. Groenblauwe dooradering Herentals: Vrijwaren van de Netevallei ter hoogte van Herentals door niet te ontwikkelen delen van woonuitbreidingsgebied in te inrichten als groenblauwe ruimte. Het versterken van de relatie tussen het stedelijke gebied en de omliggende openruimtestructuren en inrichten van de Kempense Heuvelrug.
6. Zeggeloop (en andere zijlopen van de Kleine Nete tussen Geel en Herentals): Versterken groenblauwe dooradering van het bebouwde gebied en het landbouwgebied tussen Geel centrum en de Kleine Nete door het ontwikkelen van de Zeggeloop, Larumseloop en eventueel andere zijlopen.

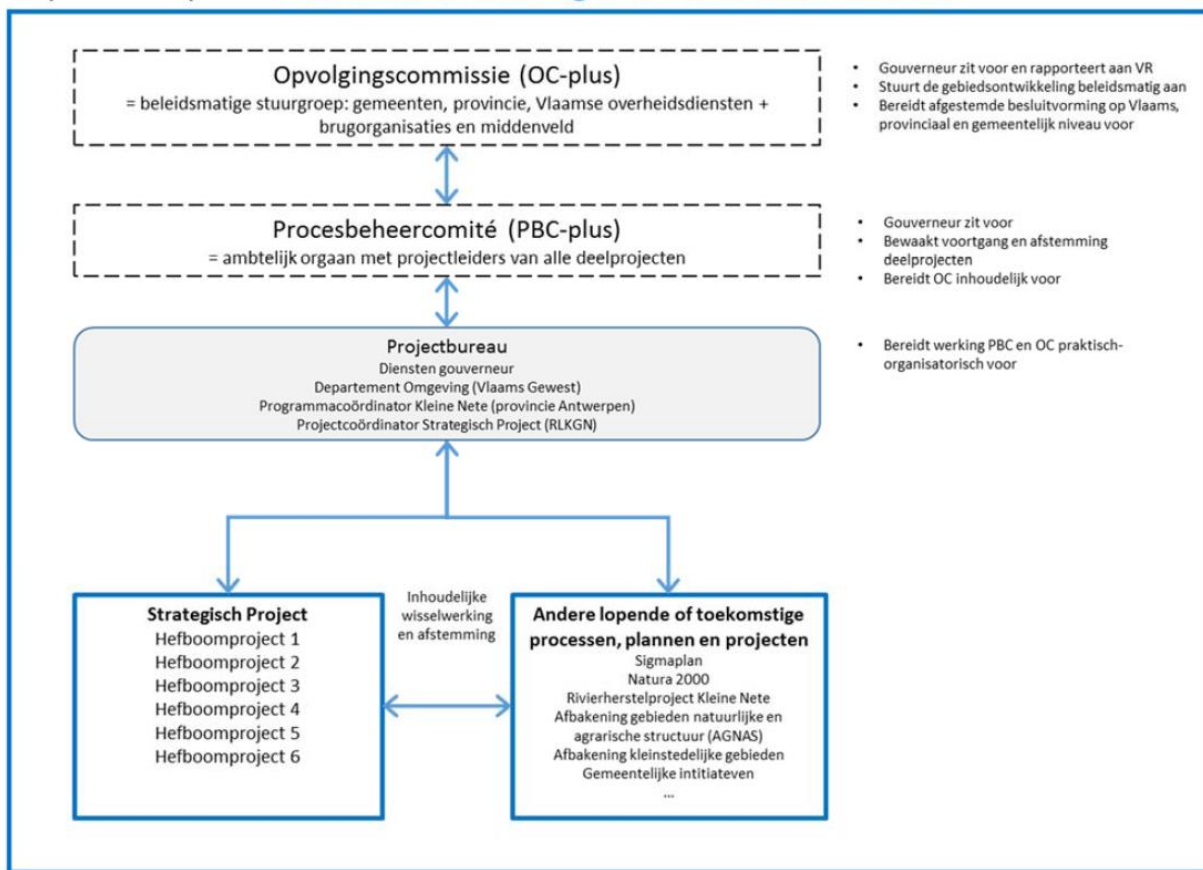

Situering projectgebied met de 6 hefboomprojecten

2.2. Projectstructuur

Het strategisch project is een resultaat van het partnerschap dat is ontstaan in het raam van de coördinatieopdracht van de gouverneur. Met dit strategisch project willen de projectpartners met de gouverneur als procesbegeleider in co-productie (verder) werken aan de vallei (realisatie en verbreding geplande en nieuw te ontwikkelen projecten, gemeenschappelijke communicatie...).

De zes hefboomprojecten vormen het voorwerp, de inhoudelijke kern van het strategisch project. De hefboomprojecten vereisen elk een eigen dynamiek, een specifiek aanpak en governance maar zijn elk voorbeelden van de globale beleidsambitie om een veerkrachtig valleisysteem vorm te geven en kunnen dus niet los gezien worden van het geheel. Er werd een tweeledige maar eenvoudige, overkoepelende overlegstructuur opgezet die geënt is op de bestaande overlegstructuren in het raam van de coördinatieopdracht: de Opvolgingscommissie (OC) en het Procesbeheercomité (PBC), beiden voorgezeten door de gouverneur als procesbegeleider. Het projectbureau (PB) is de motor achter de organisatie van het PBC en OC. De projectcoördinator maakt deel uit van zowel het PB, PBC als het OC en zorgt in deze overlegorganen voor de terugkoppeling van de voortgang in de verschillende hefboomprojecten, en het bespreken van knelpunten.

Projectstructuur

2.3 Projectcoördinator

De projectcoördinator nam het voorbije jaar de volgende rollen op:

- **Vorbereiding en opvolging van de opvolgingscommissie (OC+), het projectbeheercomité (PBC+) en het projectbureau.**
De projectcoördinator zorgt voor de voorbereiding (opmaak voorstel agenda, contacteren leden, voorbereiding presentaties, gezamenlijke opmaak verslag,...) en nadien voor de opvolging van de genomen beslissingen. Bewaking van de voortgang van het project.
- **Vorbereiding en opvolging projectwerkgroepen**
Binnen het strategisch project zijn er naast de projectcoördinator ook een gebiedscoördinator en enkele trekkers. Samen met de trekkers worden overleg moment voorbereid en worden actiepunten uit het overleg opgenomen en uitgevoerd. De projectwerkgroepen bereiden strategische acties voor die worden teruggekoppeld met het PBC + en OC+. De projectcoördinator zorgt voor de doorstroming van deze acties en eventuele knelpunten naar PBC+ en OC+ en stemt daar verder af met de partners. De rol van de projectcoördinator is de verschillende partners te verbinden en te stimuleren tot een gebiedsgerichte aanpak.
- **Organiseren en afstemmen van nieuwe projecten**
Voor een aantal hefboomprojecten werd er geen trekker aangeduid. De projectcoördinator neemt daar de trekkersrol op (o.a. recreatieve luik in de Vallei van de Aa, dynamiek Kempense Heuvelrug, uitvoering inrichtingsnota en informeren/begeleiden landbouwers Graafweide - Schupleer, onderzoek Kneutersloop en opportuniteitsonderzoek hefboomproject 6,...).
- **Opvolgen en adviseren van initiatieven die van invloed zijn op het project**

De projectcoördinator volgt alle initiatieven op die samenhang hebben met het strategisch project. Het gaat daarbij om initiatieven op verschillend schaalniveau (bebossingsvisie Herentals, Natuurinrichtingsproject Graafweide-Schupleer, GRUP 'Kleine Nete en Aa', ...).

- **Inspelen op vragen en ondersteunen van trekkers en partners**

De projectcoördinator is een permanent aanspreekpunt voor partners, organisaties en burgers over (acties van) het strategisch project. De neutrale positie van de coördinator is een grote meerwaarde bij het ontmijnen van conflicten in een gebied waar op het eerste zicht vele tegengestelde belangen spelen.

- **Uitwerken van nieuwe subsidiedossiers en financiële samenwerkingen**

Stimuleren en mee opmaken van subsidiedossiers is uitermate belangrijk om finaal tot realisaties te komen. Binnen het project werd al ingezet op volgende subsidiekanalen: Natuur in je Buurt, onthardingsproject, PDPO Beek.Boer.Bodem, Interregproject, erfgoedpremie Kasteelhoeve, Momenteel wordt er volop ingezet op projectideeën voor ontharding, verwervingssubsidie, PSN, Natuur in je buurt, LEADER, Platteland+,... .

- **Volgen van vormingsdagen en opleidingen relevant voor het project**

In 2018 werd de opleiding 'Gebiedsontwikkeling' gevolgd bij VRP. De projectcoördinator volgde verschillende vormingen/workshops/infodagen (ArcGIS, DIPLA, 10 jaar strategische projecten, Leermoment strategische projecten, landschapsbiografie in de praktijk (RCE Amersfoort),...).

- **Communicatie over het strategisch project**

De projectcoördinator zorgt voor de communicatie van het project zowel intern als extern teneinde draagvlak te vinden voor de verschillende initiatieven. In samenwerking met de partners werd een logo ontworpen en werd de inhoud van de website samengesteld. De projectcoördinator houdt de website up-to-date. Communicatie naar het brede publiek gaat eveneens via kanalen van de betrokken partners. Om het strategisch project na de verkiezingen onder de aandacht te brengen van de (nieuwe) gemeentebesturen werden deze bezocht samen met de trekkers van de verschillende hefboomprojecten en de gebiedscoördinator van de provincie. De projectcoördinator trekt samen met de gebiedscoördinator de organisatie van de Netedagen.

3. Gebiedsdekkende acties

Onder de gebiedsdekkende acties worden die acties begrepen die over meerdere hefboomprojecten lopen. Het gaat voornamelijk om de sturende Vlaamse gebiedsprocessen en om acties binnen het strategisch project die plaatsvinden binnen de hele projectperimeter.

Het gaat om volgende acties :

- de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS) in uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) (regio Neteland);
- het inrichten van overstromingsgebieden in uitvoering van de bindende bepalingen van het bekkenbeheerplan Nete;
- het inrichten van overstromingsgebieden in uitvoering van het Geactualiseerd Sigmaplan;
- het realiseren van de Europese Natuurdoelen in het habitatrichtlijngebied (SBZ-H) 'Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden' (deelgebieden 1, 10 en 11);
- het aanduiden van ankerplaatsen en de ruimtelijke verankering ervan als erfgoedlandschappen in ruimtelijke uitvoeringsplannen;

- het realiseren van compenserende maatregelen in functie van de waterhuishouding naar aanleiding van de aanleg van de Kempische Noord-Zuid-verbinding (N19g) door de vallei van de Kleine Nete tussen Kasterlee en Geel;
- uitwerken projectideeën voor de verwervingssubsidie.

3.1 Gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen

3.1.1 GRUP 'Openruimtegebieden Beneden-Nete'

Op 1 maart 2019 werd het GRUP 'Openruimtegebieden Beneden-Nete' definitief vastgesteld door de Vlaamse regering. De doelstelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan is tweeledig:

- uitvoering geven aan de richtinggevende en bindende bepalingen het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) inzake de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur zoals nader uitgewerkt in de ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos in de regio Neteland;
- de realisatie van een aantal ingrepen rond waterbeheer, veiligheid en natuurdoelstellingen in de vallei van de Kleine Nete, zone Beneden-Nete mogelijk maken zoals vastgelegd in het geactualiseerd Sigmaplan.

Het plan legt de daarvoor noodzakelijk bestemmingen en stedenbouwkundige voorschriften vast op perceelsniveau.

In overeenstemming met het geactualiseerd Sigmaplan en de Langetermijnvisie Schelde-estuarium wordt voor de Beneden-Nete te Lier, conform de beslissing van de Vlaamse Regering van 28 april 2006, hoogwaardige natte natuur (wetland) afgebakend en ingericht, ruimte aan de rivier gegeven en worden maatregelen genomen om maximaal water op een gecontroleerde manier te bufferen en ongewenste overstromingen te vermijden. In de Beneden-Nete zal er ongeveer 65 hectare nieuwe natte natuur komen, met slikken en schorren, riet en open water. Zo hoopt men beschermde rietvogels, zoals de roerdomp, opnieuw te kunnen verwelkomen.

Deze beslissing van 2006 werd geactualiseerd met de beslissing van de Vlaamse Regering van 4 april 2014. Vanuit de overkoepelende opvolgingscommissie en een ambtelijk procesbeheercomité voor het geheel van gewestelijke plannen en projecten in de vallei van de Kleine Nete tussen Kasterlee en Lier, is sinds 2013 divers overleg en onderzoek gebeurd. De doelstellingen werden herbekeken op basis van o.a. een landbouweffectenrapport en een alternatievenonderzoek (2012-2013). Er werd zowel de verplaatsing van veiligheidsdoelstellingen als natuurdoelstellingen bestudeerd. Het studiewerk heeft uiteindelijk een geoptimaliseerd scenario opgeleverd waarbij de oorspronkelijk vooropgestelde natuurdoelstellingen voor open water en riet in Varenheuvel-Abroek deels gealloceerd werden in het deelgebied Beneden-Nete (Hof van Lachenen- Anderstadt – Polder van Lier), deels in het deelgebied Mondingsgebied Grote Nete en deels in de cluster Kalkense Meersen.

Dit betekent concreet dat voor het deelgebied Beneden-Nete gesteld werd dat er ongeveer 10 ha estuariene natuur bijkomt i.p.v. de vooropgestelde 15 ha en dat er ongeveer 65 ha roerdompbiootoop gecreëerd kon worden. Dit met de bedenking dat:

- de Polder van Lier (25 ha) moerasvegetatie krijgt i.p.v. schrale natte graslanden, zoals oorspronkelijk beslist door de Vlaamse Regering;
- dat er bijkomend 25 ha nieuwe natte natuur gecreëerd wordt.

Op basis van bovenstaande resultaat werd de concrete afbakening van de gebieden aangepast.

In Anderstadt 1 en 2 en de Polder van Lier werden in de jaren tachtig al gecontroleerde overstromingsgebieden (GOG's) aangelegd. Met de nieuwe ingrepen wordt de veiligheid – gelet op de klimaatwijzigingen – ook in de toekomst bestendig. Bovendien wordt de natuur nog waardevoller met getijdennatuur in de vorm van slikken en schorren.

In de gebieden Zone Hof van Lachenen en de Vijvers aan Anderstadt worden geen overstromingsgebieden aangelegd. Ze krijgen een inrichting als wetland. Dat is natte natuur die niet onder invloed van het getij staat: een uniek leefgebied voor heel wat planten en dieren.

Anderstadt 1 (12 hectare), gelegen op de linkeroever van de Beneden-Nete, wordt ontpolderd. Dat wil zeggen dat de rivier het gebied gedeeltelijk terugkrijgt en dat dat stuk onder invloed van het dagelijkse getij komt. Het gebied ten westen van Anderstadt 1, gelegen tussen de Beneden-Nete en het Netekanaal, wordt eveneens ontpolderd. Zo blijven de stad Lier en omgeving ook in de toekomst beschermd tegen wateroverlast en ontstaan op die plaats waardevolle getijdennatuur en specifieke paaiplaatsen voor de fint.

In Anderstadt 2 (11 hectare) krijgt het bestaande overstromingsgebied een invulling als wetland met vijvers en brede rietkragen. Vandaag heeft dat gebied al een hoge natuurwaarde.

Het bestaande GOG Polder van Lier (26 hectare) ligt op de rechteroever van de Beneden-Nete. Hier komt wetland in de vorm van prachtig rietland. Op dit ogenblik is de polder in landbouwgebruik. Het deelgebied Zone Hof van Lachenen (15 hectare) bevindt zich eveneens op de rechteroever. Dit gebied wordt ook als wetland ingericht. De ondiepe vijvers worden momenteel omringd door rietkragen, groen en beboste percelen met loofhout. Aansluitend liggen er enkele laaggelegen weilanden. In de toekomst komt hier een wetlandhabitat voor de roerdomp.

De Vlaamse Regering nam op 31 maart 2017 een beslissing over een aantal signaalgebieden in de vallei van de Nete rond Lier:

- NET-07 Polder van Lier, Anderstadt, Hof van Lachenen (bouwvrije opgave);
- NET-08 Ouderijstraat (bouwvrije opgave).

De Vlaamse Regering keurde op 31 maart 2017 de startnota voor het signaalgebied 'Polder van Lier – Anderstadt – Hof van Lachenen' goed. Daarin wordt geconcludeerd dat grote delen van het signaalgebied gekenmerkt worden door een grote overstromingskans. Deelgebieden 1 worden aangeduid als onderdeel van het Sigmaproject. Voor deelgebied 2 wordt gesteld dat het herbestemd moet worden als onderdeel van het Landschapspark Pallieterland, waarbij voldoende ruimte voor (extra) waterbuffering wordt voorzien. Het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan dat daarvoor opgemaakt wordt, moet in een nieuwe functionele invulling van het deelgebied voorzien. Daarbij moet rekening gehouden worden met de toekomstige bergingsnoden door afkoppeling van het regenwater van het rioleringsstelsel.

De Vlaamse Regering keurde eveneens op 31 maart 2017 de startnota voor het signaalgebied 'Ouderijstraat' goed. Daarin wordt geconcludeerd dat het signaalgebied deels effectief overstromingsgevoelig is en dat een nieuwe functionele invulling van het gebied gerealiseerd wordt via het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan dat in het kader van de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur opgemaakt wordt voor het gebied in afstemming met het 'Landschapspark Pallieterland', een gezamenlijk initiatief van de stad Lier en het ANB. Hierbij dienen zowel de huidige maar ook de toekomstige bergingsnoden door afkoppeling van het regenwater van het rioleringsstelsel in rekening gebracht.

Het plangebied omvat een deel van het Habitatrichtlijngebied BE2300006 'Schelde- en Durmeëstuarium van de Nederlandse grens tot Gent'. De realisatie van deze Europese natuurdoelstellingen wordt opgenomen in het Sigmaproject.

Hierbij moet rekening gehouden worden met de beslissing van de Vlaamse Regering van 4 april 2014, waarbij op basis van bijkomend onderzoek, de oorspronkelijke natuurdoelstellingen voor Anderstadt II, Polder van Lier en een deel van de Kalkense Meersen, gewijzigd is naar roerdomphabitat en bijkomend de oorspronkelijke doelstellingen voor Polder van Lier en deel van de Kalkense Meersen, verplaatst zijn naar Varenheuvel-Abroek.

Met de verschuivingen van natte natuurdoelstellingen binnen de grote cluster van projecten rond Nete en Kleine Nete, als gevolg van de beslissing van de Vlaamse Regering van 4 april 2014, zal maximaal bijgedragen worden aan de realisatie van de Europese natuurdoelstellingen en zal voldaan zijn aan de kwalitatieve en kwantitatieve randvoorwaarden om de gunstige lokale staat van instandhouding te kunnen bereiken voor de habitats en soorten van het Habitatrichtlijngebied BE2300006 'Schelde- en Durmeëstuarium van de Nederlandse grens tot Gent'.

De gewenste ruimtelijke structuur wordt opgebouwd aan de hand van 4 ruimtelijke principes:

1. Behoud en herstel van uitgesproken natuurwaarden in bovenlopen van waardevolle beekvalleien

De ecologische processen die aan de basis liggen van de natuurlijke structuur in de vallei van de Nete vormen het uitgangspunt voor het behoud en de ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden binnen dit plangebied. De opname van de vallei en haar omgeving in het Vlaams Ecologisch Netwerk ondersteunt hierbij de doelstellingen vanuit het buitengebiedbeleid zoals ze uitgewerkt werden in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Daarnaast wordt uitvoering gegeven aan de doelstellingen voor water en natuur zoals zij geformuleerd zijn in het geactualiseerd Sigmaplan. De waterrijke gronden vervullen een belangrijke rol als rustgebieden voor vogels.

De bestemmingen, zoals weergegeven op het gewestplan, waaronder 'zone voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut', 'zone voor ambachtelijke bedrijvigheid en KMO's', worden in voorliggend plan herbestemd om de rol van deze gebieden in die natuurlijke structuur te kunnen waarmaken.

De gebieden worden bestemd als 'natuurgebied' met overdruk 'grote eenheid natuur'.

- Gebieden 1, 2 en 3. Vallei van de Lachenenbeek en Nete. Het gebied zal ingericht worden met open water en rietvegetatie, als leefgebieden voor roerdomp.
- Gebied 4. Vallei van de Nete met gecontroleerde overstromingsgebieden Anderstadt 1 en Anderstadt 2. Anderstadt 1 zal door ontpoldering slikken en schorren ontstaan. Anderstadt 2 wordt ingericht als leefgebied voor roerdomp.
- Gebied 5. Vallei van de Nete met vijvers van Anderstadt. Het gebied zal ingericht worden met open water en rietvegetatie, als leefgebieden voor roerdomp.
- Gebied 6. Vallei van de Nete – Polder van Lier. Dit gebied wordt ingericht als gecontroleerd overstromingsgebied, met openwater en riet, als leefgebied voor roerdomp.
- Gebied 7. Ecologisch waardevol bos binnen de stadsring.

2. Vrijwaren en versterken van waardevolle landschappen en erfgoedwaarden

De karakteristieke landschapselementen en –componenten dienen maximaal behouden en versterkt te worden om de diversiteit en de herkenbaarheid van het landschap te bewaren. Het bouwkundig erfgoed dat in dit gebied het landschap sterk typeert, werd hiervoor bestemd als 'gemengd openruimtegebied met cultuurhistorische waarde'. De bestaande (bedrijfs)activiteiten (woning, horeca,...) kunnen behouden blijven binnen het bestaand cultuurhistorisch kader.

- Gebied 8. Hof van Lachenen. Behoud en versterking van het bouwkundig erfgoed en de landschappelijke waarde van de gehele site met dreven, grachten en bomen.
- Gebied 9. Kasteel van Ringenhof, voormalige hoeve Waterschans en omgeving. De nieuwe parkuitbreiding ten westen van het kasteel is aangelegd in de stijl van het overige deel van het oorspronkelijke park en versterkt op die manier de cultuurhistorische waarde van de site. De nieuwe

uitbreiding is een herstel van het verloren gegane parkgedeelte in het oosten van het park ten gevolge van de ontwikkeling van het woongebied. Behoud en versterking van de cultuurhistorische en landschappelijke waarde van de site staan voorop.

- Gebied 10. Domein Anderstadt. Behoud van het nog aanwezige landschappelijke erfgoed van de omgrachte hoeves staat voorop. De huidige woonfunctie van de site blijft behouden.

3. Behoud van randstedelijke openruimtegebieden

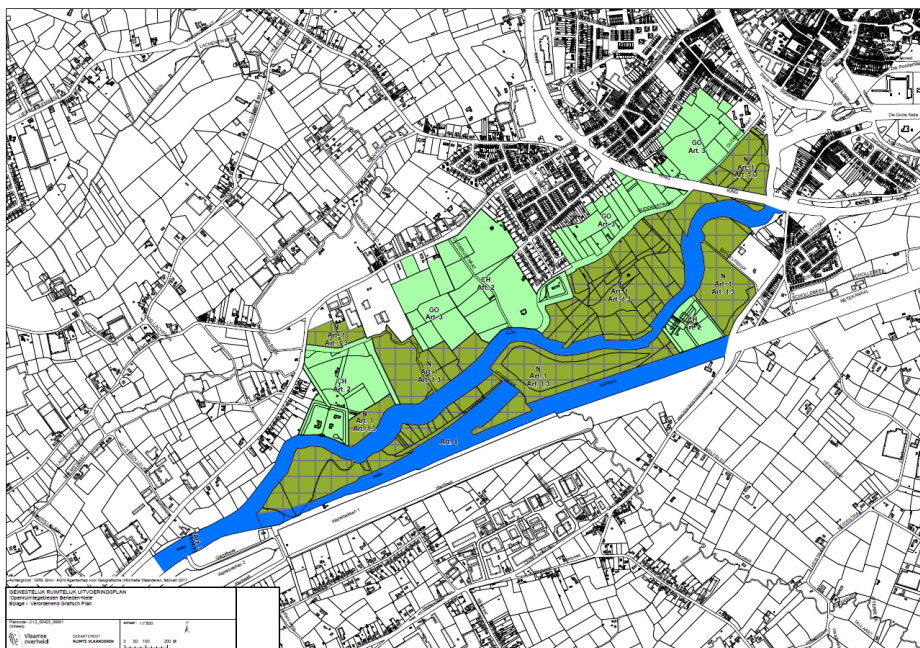
De vijver Kangieter wordt aangeduid als 'gemengd openruimtegebied' waar de bestaande visvijver behouden kan blijven. De vijver behoudt zijn laagdynamische karakter, afgestemd op de draagkracht van de vallei van de Grote Nete.

- Gebied 11. Het gemengd openruimtegebied tussen de Lachenebeek, N14 en het kasteel van Ringenhof. Behoud van de openruimte staat voorop. Het gebied zal ontwikkeld worden in kader van het Landschapspark Pallieterland, waarbij gestreefd wordt naar de verhoging van de ecologische waarde van het gebied, met bebossing, ontwikkeling van ruigtes, graslandbeheer, enz. Daarnaast wordt ruimte geboden aan recreatie, zodat de zone zijn rol als randstedelijk groengebied kan opnemen.
- Gebied 12. Het openruimtegebied tussen de Ringehofwijk, de ring en de Ouderijstraat. Behoud van de openruimte nabij de stad staat voorop. Inrichtingsmaatregelen die in kader van het Landschapspark Pallieterland worden voorzien, zullen de beleevingswaarde verhogen (bijv. avonturenpad) en de landschappelijke en ecologische kwaliteit ten goede komen vb. aanwezigheid van boomgaarden, versterken kleinschalige landschapselementen, aanplant bos, aanleg waterpartijen...
- Gebied 13. Het openruimtegebied tussen de ring en de stad Lier zal ook invulling geven aan het Landschapspark Pallieterland. Het gebied wordt gevrijwaard van verdere bebouwing, zodat het zijn functie als openruimtegebied binnen de stad kan behouden. Daarnaast zal het zijn rol vervullen als randstedelijk groen, met bvb. de inrichting van stadstuinen.

4. Bestaande waterwegen

De Nete en het Netekanaal worden aangeduid als 'waterloop' waarbij de waterdragende functie van de bevaarbare waterloop wordt erkend.

- Gebied 14. Nete en Netekanaal

Plangebied GRUP openruimtegebieden 'Beneden-Nete'

3.1.2 GRUP 'Vallei van de Kleine Nete en Aa van Kasterlee tot Grobbendonk'

Op 15 maart 2019 keurde de Vlaamse regering de opstartnota goed voor het geïntegreerd planproces gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Vallei van de Kleine Nete en Aa van Kasterlee tot Grobbendonk'. Het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan omvat de vallei van de Kleine Nete en Aa en een aantal aansluitende openruimtegebieden op grondgebied van de gemeenten Kasterlee, Geel, Olen, Herentals, Lille, Vorselaar en Grobbendonk.

Het plan geeft uitvoering aan:

- de richtinggevende en bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen met betrekking tot de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur en de gebiedsgerichte en geïntegreerde ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos die voor de regio Neteland daarvoor is uitgewerkt en waarvoor de Vlaamse Regering op 21 december 2007 een operationeel programma goedkeurde;
- de tussentijdse beslissingen van de Vlaamse Regering over de voortgang van de Vlaamse plannen en projecten in de vallei van de Kleine Nete van 20 juli 2012, 4 april 2014, 3 april 2015, 23 december 2016 en 25 januari 2019.

In 2011 vond een eerste plenaire vergadering plaats over een voorontwerp RUP Kleine Nete en Aa. Op deze plenaire vergadering bleek dat er weinig lokaal draagvlak bestond voor een aantal planonderdelen en kwam vanuit de lokale actoren de vraag om de verschillende gewestelijke initiatieven in de vallei van de Kleine Nete tussen Kasterlee en Lier beter op elkaar af te stemmen. Daarom besliste de Vlaamse Regering op 20 juli 2012 gouverneur Cathy Berx aan te stellen als procesbegeleider om de verschillende gewestelijke planningsinitiatieven en projecten in de vallei van de Kleine Nete op elkaar af te stemmen (VR20120720 DOC.089/1).

Over de voortgang van deze coördinatieopdracht werd een laatste maal gerapporteerd aan de Vlaamse Regering op 25 januari 2019 (VR 2019 2501 DOC.0073/1).

De Vlaamse Regering nam op 20 juli 2012 reeds een principiële beslissing over een aantal inhoudelijke elementen van het RUP voor de vallei van de Kleine Nete en Aa. De regering besliste:

- de compromisvoorstellen voor de AOG's (actieve overstromingsgebieden) Grobbendonk en De Zegge goed te keuren en te verankeren in het RUP;
- een natte natuurkern van ca. 150 ha (waarvan ca. 100 ha huidig agrarisch gebied) in het gebied Graafweide-Schupleer te voorzien in het RUP en samen met het RUP een plan van aanpak voor het gebied Graafweide-Schupleer goed te keuren dat aangeeft met welke instrumenten en middelen dit gerealiseerd kan worden;
- de definitief aangeduide ankerplaats 'Samenvloeiingsgebied van Kleine Nete en Aa met de westelijke uitlopers van de Kempische Heuvelrug' op te nemen als erfgoedlandschap in het RUP;
- aaneensluitende delen van het agrarisch gebied in de vallei van de Aa tussen Lichtaartsesteenweg en het habitatrichtlijngebied te differentiëren met overdruk natuurverwevingsgebied, evenals de gebieden Eisterlee en Nederviersel;
- het op het gewestplan voorziene ontginningsgebied Watervoort en (delen van) het recreatiegebied tot hoogte van het Peertsbos te schrappen voor het behoud van de bestaande bos- en landbouwgebieden.

Deze punten zijn als volgt opgenomen:

- het AOG Grobbendonk werd ondertussen gerealiseerd, voor het AOG De Zegge werd een omgevingsvergunning verleend;

- op 25 januari 2019 keurde de Vlaamse Regering het (bijgestuurd) voorkeursscenario en het 'plan van aanpak' voor het gebied Graafweide-Schupleer goed en besliste het instrument 'natuurinrichting' in te zetten voor de realisatie van de natte natuurkern (VR 2019 2501 DOC.0073/1);
- de aanduiding van de ankerplaats als erfgoedlandschap is zoals voorzien opgenomen in het voorgenomen plan;
- de differentiatie van de vallei van de Aa met overdruk natuurverweving is opgenomen in het voorgenomen plan; de gebieden Eisterlee en Nederviersel zijn niet opgenomen in het plan en komen in een latere fase aan bod gelet op het nog lopende onderzoek rond de buffering van het bedrijventerrein Beverdonk;
- de schrapping van het ontginningsgebied Watervoort en delen van het recreatiegebied aan het Peertsbos zijn opgenomen in het voorgenomen plan.

Het voorstel van startnota is in 2018 opgesteld door het Departement Omgeving in overleg met vertegenwoordigers van het Departement Landbouw en Visserij, het Agentschap voor Natuur en Bos, het Agentschap Onroerend Erfgoed en de Vlaamse Milieumaatschappij.

Op 30 januari 2019 heeft de Opvolgingscommissie Kleine Nete kennisgenomen van het voorstel van startnota voor het RUP Kleine Nete en Aa. De Opvolgingscommissie Kleine Nete (OC) besliste akkoord te gaan de startnota voor goedkeuring voor te leggen de Vlaamse Regering zodat de publieke consultatie daarover in 2019 georganiseerd kan worden. In de opvolgingscommissie zitten o.a. alle betrokken gemeentebesturen, het provinciebestuur, de betrokken Vlaamse departementen en agentschappen en de natuur- en landbouworganisaties.

Op basis van een aantal vragen vanuit leden van de opvolgingscommissie werden na het OC van 30 januari 2019 drie kleine gebieden toegevoegd aan het voorgenomen plan: (1) een voorstel voor het herbestemmen van een niet-ontwikkeld woongebied naar bosgebied voor het behoud van een waardevol bos (gebied Wijngaard/Kruisberg Herentals), (2) een voorstel voor gebied voor dagrecreatie (gebied Dikberd, Herentals) voor het behoud van de bestaande zonevrije recreatie en eventuele herlokalisatie van andere zonevrije recreatieve activiteiten in de gemeente Herentals, (3) een voorstel voor het bevestigen van een nog niet herbevestigd agrarisch gebied Heibloem en aangrenzend bosgebied.

In de startnota worden de plandoelstellingen als volgt geformuleerd:

- de ruimtelijk-functioneel samenhangende en goed gestructureerde landbouwgebieden langs de Kleine Nete in Kasterlee en Geel en ten oosten van Herentals vrijwaren voor grondgebonden landbouw;
- het behoud en de versterking van het gevarieerde, halfopen valleilandschap van de vallei van de Aa stroomopwaarts Vorselaar met ruimte voor waterberging, landbouw en natuur;
- het vrijwaren van het bouwvrij karakter en de natuurlijke waterbergingscapaciteit van de van nature overstroombare valleien van de Kleine Nete en Aa;
- het versterken van de natuurlijke structuur en het voorzien van ruimte voor natuurontwikkeling om de Europese natuurdoelen te realiseren voor de Natura 2000-gebieden in de vallei van de Kleine Nete en Aa;
- het vrijwaren van landschappelijk waardevolle gebieden en erfgoedwaarden in de vallei van de Kleine Nete en Aa;
- het behoud en versterken van ecologische en landschappelijke waarden verweven met landbouw in het kleinschalige mozaïeklandschap ten zuiden van de Zegge;
- het vrijwaren van een openruimteverbinding tussen Herentals en Olen voor land- en tuinbouw en het creëren van ruimte voor behoud en uitbreiding van de bestaande bosstructuur in deze openruimteverbinding.

- het afstemmen van de ontwikkelingsperspectieven van een aantal toeristisch-recreatieve en openbare nutsvoorzieningen op de randvoorwaarden en doelstellingen vanuit de natuurlijke en agrarische structuur.

Het plan geeft daarmee uitvoering aan:

- de richtinggevende en bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen met betrekking tot de afbakening van de gebieden van de natuurlijk en agrarische structuur en de gebiedsgerichte en geïntegreerde ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos die voor de regio Neteland daarvoor is uitgewerkt;
- de beslissing van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 over de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de differentiatie van het agrarisch gebied met overdruk natuurverweving voor de vallei van de Aa, tussen Lichtaartsesteenweg en samenvloeiing met Kleine Nete;
- de doelstelling van het onroerenderfgoedbeleid door het aanduiden van erfgoedlandschappen voor items uit de vastgestelde landschapsatlas in de zin van het onroerenderfgoeddecreet, met name de vastgestelde landschapsatlasrelicten:
 - 'De Zegge' (Geel) (MB 1 november 2011)
 - 'Het samenvloeiingsgebied van de Kleine Nete en de Aa met de westelijke uitlopers van de Kempische Heuvelrug' (Herentals, Grobbendonk, Vorselaar) (MB 10 mei 2012);
- de doelstellingen van het natuurbeleid door het herbestemmen van gebieden naar natuur- of bosgebied om de realisatie van de Natura 2000-instandhoudingsdoelstellingen voor een aantal deelgebieden van speciale beschermingszones aangeduid als vogel- en habitatrichtlijngebied mogelijk te maken;
- aan de beslissingen van de Vlaamse Regering over de herbestemming van zgn. 'signaalgebieden', zijnde overstromingsgevoelige gebieden waarvan de bestemming gewijzigd moet worden om ze als openruimtegebied te vrijwaren;
- het beleid inzake het vrijwaren van bestaande ecologisch of maatschappelijk waardevolle bossen of gerealiseerde natuurgebieden in niet-groene herbestemmingen door deze te herbestemmen naar natuur- of bosgebied;
- de doelstellingen van het integraal waterbeleid door het rivierherstelproject Kleine Nete en de aanleg van gecontroleerde overstromingsgebieden zoals voorzien in het stroomgebiedbeheerplan Netebekken mogelijk maken.

Het plan zal daarvoor de noodzakelijke bestemmingswijzigingen tot op perceelsniveau doorvoeren. De bestemmingen van het ruimtelijk uitvoeringsplan zullen de bestemmingen van de geldende plannen van aanleg (i.c. het gewestplan) vervangen.

Gelet op het reeds doorlopen vooroverleg en onderzoek in het kader van de coördinatieopdracht van gouverneur Berx sinds 2012 en de verschillende tussentijdse beslissingen van de Vlaamse Regering, bevat de startnota reeds een gedetailleerd uitgewerkt 'voorgenomen plan' met concrete voorstellen voor de verschillende bestemmingen op perceelsniveau. Op basis van de resultaten van het in het vervolgtraject uit te voeren milieueffectenonderzoek, de inspraakreacties en het verder detailonderzoek en overleg zal in een volgende fase een concreet voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan opgesteld kunnen worden en aan plenaire vergadering voorgelegd kunnen worden (voorzien voor begin 2020).

Plan startnota GRUP "Vallei van de Kleine Nete en Aa van Kasterlee tot Grobbendonk"

Volgende stappen

De vereiste adviezen over bovengenoemde startnota moeten ingewonnen worden en de betrokken gemeenten worden geïnformeerd. Er zal een publieke consultatie lopen van 30 april tot 28 juni 2019 met een aantal publieke participatiemomenten begin juni (waarschijnlijk vier momenten op vier geografisch verspreide plaatsen: in Grobbendonk, in Herentals, in Lichtaart, in Sint-Jozefs-Olen). Vervolgens worden de verschillende processtappen doorlopen (opmaak voorontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan, opmaak ruimtelijk uitvoeringsplan en goedkeuringsfase).

3.2 Bekkenbeheerplan

In uitvoering van het bekkenbeheerplan Netebekken zal de Vlaamse overheid twee overstromingsgebieden inrichten via dijkverplaatsingen langs de Kleine Nete: in Grobbendonk en ter hoogte van Watering De Zegge. De coördinatie wordt uitgevoerd door de Vlaamse Milieumaatschappij. Om Grobbendonk beter te beveiligen tegen overstromingen en de ecologische potenties te versterken, wordt de dijk langs de rechteroever van de Kleine Nete 30 m landinwaarts verplaatst, verstevigd en opgehoogd tot Sigma-hoogte. Hierdoor ontstaat op de rechteroever een winterbed van ca. 17 m dat over de ganse lengte (ca. 1.200 m vanaf de watermolen in het noordoosten tot aan de Troonbrug in het zuidwesten) natuurtechnisch heringericht wordt:

- de oevers worden verflauwd, voorzien van stromingsluwe zones;
- er wordt houtachtige vegetatie, ruigte met struweel en moerasvegetatie aangelegd of aangeplant;
- de afgesneden meander wordt opnieuw in contact gebracht met de waterloop.

Om het landbouwgebied De Zegge beter te beschermen tegen overstromingen en ruimte voor waterberging te creëren, worden de dijken landinwaarts verplaatst (gemiddeld 15 m), maar niet verhoogd. Hierdoor ontstaat op de linker- en rechteroever een winterbed. Bij extreme omstandigheden zal het achterliggende landbouwgebied voor de nodige bergingscapaciteit zorgen.

AOG Grobbendonk

De dijk langs de rechteroever van de Kleine Nete, net stroomopwaarts van de dorpskom van Grobbendonk bood onvoldoende bescherming tijdens hoogwaterperiodes. De Vlaamse Milieumaatschappij voerde daarom in de periode 2013-2014 een project uit om de dorpskern van Grobbendonk duurzaam te beschermen tegen overstromingen via een versteviging van de dijk op Sigma-hoogte.

Naast duurzame bescherming werd ook gezocht naar bijkomende ruimte voor water met respect voor het huidige landgebruik.

Op de rechteroever werd een winterbed van zo'n 17 m aangelegd dat over de volledige lengte (vanaf de watermolen in het noordoosten tot aan de Troonbrug in het Zuidwesten) een natuurlijke inrichting kreeg. De oevers werden verflauwd en voorzien van stromingsluwe zones, er werd houtachtige vegetatie, ruigte met struweel en moerasvegetatie aangelegd of aangeplant en de afgesneden meander werd opnieuw in contact gebracht met de waterloop.

AOG De Zegge

De huidige dijklichamen hebben over aanzienlijke lengtes een deel van hun profiel verloren waardoor aanpassingswerken noodzakelijk zijn. De Vlaamse Milieumaatschappij startte daarom een project om deze dijklichamen duurzaam te verbeteren.

Naast duurzame bescherming werd ook gezocht naar bijkomende ruimte voor water rekening houdend met het feit dat de Kleine Nete hier door een intensief landbouwgebied loopt. Het project werd reeds opgenomen in het eerste Bekkenbeheerplan van de Nete, later overgenomen in de Stroomgebiedbeheerplannen, als één van de actief aan te leggen overstromingsgebieden (AOG Zegge). Het oorspronkelijk voorstel besloeg een ruimte van 20 m landinwaarts. Deze strook van 20 m werd aan beide zijden van de waterloop niet herbevestigd als agrarisch gebied.

Binnen de structuren van het integraal waterbeheer werd een maatschappelijk debat gevoerd over enkele uitvoeringsaspecten van het project. Op 19 december 2011 werd een consensus gevonden.

De dijken langs de Kleine Nete zullen aan beide zijden ongeveer 15 m meer landinwaarts komen. De dijkprofielen worden aangepast: de dijken worden minder hoog aangelegd (even hoog als de huidige dijken) waardoor ze ook in de breedte beperkt worden. Daardoor blijft aan beide zijden 5 m meer grond bruikbaar voor de landbouw. In totaal blijft 12 ha meer grond beschikbaar als cultuurgrond. Het voordeel voor de waterloop is dat de vrije ruimte tussen dijk en waterloop ongewijzigd blijft (t.o.v. het oorspronkelijke project). Zoals gepland wordt deze ruimte natuurtechnisch ingericht wat de ecologische verbindingsfunctie van de waterloop versterkt. Het grote nadeel van dit compromisvoorstel is dat er een grondoverschot zal zijn. Een extra 100.000 m³ grond moet afgevoerd worden buiten overstroombare valleigebieden.

Het oorspronkelijke project AOG De Zegge werd opgenomen binnen het voorontwerp RUP 'Vallei van de Kleine Nete van Kasterlee tot Grobbendonk' om de voorziene ruimte planologisch vast te leggen. Sinds 1 september 2012 kan voor handelingen van algemeen belang met een beperkte ruimtelijke impact de stedenbouwkundige vergunning afgeleverd worden na een projectvergadering.

De project-MER ontheffing voor het project werd goedgekeurd op 27/4/2015. Het onteigeningsbesluit werd goedgekeurd door minister Schauvliege op 22/7/2015 en de krachtlijnen voor de vergunningsvoorwaarden werden vastgelegd op een Projectvergadering van 24/11/2015. Het onteigeningsbesluit werd aangevochten voor de Raad van State. De Projectvergadering verliep (voorwaardelijk) gunstig. De grondverwerving gebeurde onder leiding van de VLM. Het merendeel van de benodigde gronden werd in der minne aangekocht. Voor enkele innames lukte het niet om via

onderhandelingen tot een minnelijke verwerving te komen. Hiervoor loopt momenteel de gerechtelijke procedure.

De stedenbouwkundige vergunning werd afgeleverd op 20/6/2017 en niet aangevochten zodat deze definitief uitvoerbaar is.

Volgende stappen

Er zal verder overlegd gevoerd worden met de sector recreatie over de invulling van het overstromingsgebied ter hoogte van Camping Korte Heide, Bobbejaanland en Ark Van Noë. De verdere invulling van de zoekzones ter hoogte van Bobbejaanland, Camping Korte Heide en Ark Van Noë zal vorm krijgen via het Interregproject 'Building with nature'. Binnen dit project zal een ontwerper creatieve voorstellen lanceren die rekening houden met de vooropgestelde doelstellingen voor de vallei maar tevens met de belangen van de exploitanten. Met het verwerken van alle informatie uit de consultatiemomenten zit het project in de fase van het definitief ontwerp.

De uitvoering van de werken van de hermeandering van de Kleine Nete ter hoogte van de N19g is gestart in juli 2018. Deze werken zijn ook opgenomen in de geldende stedenbouwkundige vergunning van AOG De Zegge.

Na het vellen van enkele bomen en het archeologisch veldonderzoek werden de effectieve graafwerken en inrichtingswerken van het terrein gestart. Deze inrichtingswerken zijn momenteel nog bezig.

3.3 Sigmaplan

Met het Sigmaplan wil Vlaanderen van de Schelde en haar bijrivieren een veilige, toegankelijke en natuurlijke rivier maken. De verhoging en versteviging van dijken en de aanleg van gecontroleerde overstromingsgebieden bieden bescherming tegen stormvloeden. Door deze zones in te richten als natuurgebied wordt de Schelde opnieuw een ecologisch waardevolle biotoop met kansen voor zachte recreatie. Ook landbouw krijgt een plaats in dit verhaal.

In het kader van het Sigmaplan voert de Vlaamse overheid de komende jaren werken uit langs de Netes. Het doel: de directe omgeving en de rest van Vlaanderen een betere bescherming geven tegen overstromingen én tegelijk de unieke topnatuur langs de Netes herstellen en opwaarderen.

Oorspronkelijk was het Sigmaproject Nete en Kleine Nete opgedeeld in twee zones: Beneden Nete en Varenheuveld-Abroek (beslissing Vlaamse Regering 28 april 2006).

Beneden Nete is gelegen op grondgebied van de stad Lier en de gemeente Duffel. Hier werd een natuurinvulling vooropgesteld voor de reeds bestaande gecontroleerde overstromingsgebieden Anderstadt I en II en Polder van Lier. In Anderstadt I en II werd de veiligheidsfunctie van een overstromingsgebied – waar het water gecontroleerd wordt opgevangen – gecombineerd met het herstel van zeldzame getijdennatuur. Op het ritme van eb en vloed stroomt er tweemaal daags water in dit gebied. Anderstadt II heeft al een hoge natuurwaarde. Deze wordt ook in de toekomst bestendigd. Het gebied Anderstadt I wordt vergroot door toevoeging van de nu omdijkte top van het gebied. Hier komt een gecontroleerde ontpoldering waardoor de Nete via de getijdenwerking een nevengeul doorheen het gebied zal krijgen. Naast estuariene natuur zal dit een extra meerwaarde bieden als paaigebied voor onder meer de Fint. In het gecontroleerd overstromingsgebied (GOG) Polder van Lier komt er een beperkte en gecontroleerde grondwaterstandverhoging. Hier wordt vismigratie met de Beneden Nete mogelijk gemaakt.

Een tweede zone, Varenheuvel-Abroek, is gelegen op grondgebied van de gemeenten Grobbendonk, Nijlen en Zandhoven. Hier was eerst een natuurinvulling met rietland en open water voorzien. Omdat de gevolgen voor de landbouwsector te groot zouden zijn, werd een deel van de natuurinvulling verschoven naar andere locaties. Zo kan een gebied van 75 ha ten zuiden van de Kleine Pulse Beek toch behouden blijven voor landbouw.

Na bijkomend onderzoek werd de natuurdoelstelling rietland en open water deels verschoven naar een derde zone, het Mondingsgebied Grote Nete en deels naar de Beneden Nete bij Lier (beslissing Vlaamse Regering 4 april 2014).

3.4 Europese natuurdoelen Natura 2000

In uitvoering van de Europese vogel- en habitatrichtlijnen legde Vlaanderen in 2014 Europese Natuurdoelen (de vroegere Instandhoudingsdoelstellingen) vast voor Speciale Beschermingszones die samen het Natura 2000-netwerk vormen.

Het 'Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden' (kortweg SBZ Kleine Nete) is aangeduid als Speciale Beschermingszone. De coördinatieopdracht 'Kleine Nete' en het strategisch project loopt in twee deelgebieden van dit SBZ. Voor deze deelgebieden zijn gebiedsspecifieke instandhoudingsdoelstellingen (kortweg S-IHD of Europese Natuurdoelen) voor de Europees te beschermen habitattypes en soorten geformuleerd, die in de komende jaren gerealiseerd zullen moeten worden. Het eerste deelgebied omvat het gebied rond de samenvloeiing van de Kleine Nete en de Aa met de Graafweide en het Schupleer, het tweede gebied omvat de vallei van de Kleine Nete tussen Viersel en Lier.

In Graafweide-Schupleer wordt een natte alluviale natuurkern van ca. 150 ha ontwikkeld. Prioritair is de uitbreiding van het aandeel waterlopen met helder, zuurstofrijk water en goed ontwikkelde waterplantenvegetaties en van de populaties van de vissoorten kleine modderkruiper, rivierdonderpad, rivierprik en beekprik. Binnen de natuurkern wordt ook een kwaliteitsverbetering en uitbreiding voorzien van elzenbroekbossen, vochtige schrale graslanden, voedselrijke ruigtes en laagveen.

In de vallei van de Kleine Nete tussen Viersel en Lier is de ontwikkeling van een natte alluviale natuurkern van ca. 300 ha voorzien, bestaande uit een mozaïek van elzenbroekbossen, beekvegetaties, van nature voedselrijke plassen met verlandingsvegetaties (vegetatietypes op de grens van water en land), vochtige schrale graslanden, voedselrijke ruigtes, zoetwaterslikken en -schorren, rietmoerassen, enz. Deze natuurkern vormt een geschikt leefgebied voor o.m. kleine modderkruiper, rivierdonderpad, rivierprik, bittervoorn en fint.

Voor al de vermelde habitattypes en vissoorten is de SBZ Kleine Nete in Vlaanderen prioritair volgens de Gewestelijke Instandhoudingsdoelstellingen.

De opmaak van het ontwerp van gebiedsspecifieke instandhoudingsdoelstellingen (ontwerp-S-IHD) voor de SBZ Kleine Nete volgde een vooraf met de maatschappelijke belangengroepen afgesproken traject met veel aandacht voor participatie en inspraak. De maatschappelijke belangengroepen waren verenigd in de Vlaamse IHD-overleggroep. Dit traject werd volledig doorlopen en op 20 juli 2012 werd het aanwijzingsbesluit voor deze SBZ met daarin de ontwerp-S-IHD een eerste maal principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

Na een onderlinge toetsing van de verschillende ontwerp S-IHD voor alle Speciale Beschermingszones en rekening houdend met de activiteiten van andere sectoren, zijn de doelen waar nodig bijgestuurd.

Op 19 juli 2013 werden de aangepaste S-IHD een tweede maal principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Op 23 april 2014 werden ze definitief goedgekeurd.

Voor het gebied Graafweide-Schupleer keurde de Vlaamse Regering in haar beslissing van 4 april 2014 het voorkeurscenario goed als basis voor de opmaak van een plan van aanpak voor de realisatie van de natuurbestemmingen.

De eerste stap was de uitvoering een ecohydrologisch onderzoek. Na een grondige inventarisatie werd een grondwatermodel en een oppervlaktewatermodel opgebouwd waarmee hydrologische scenario's en een knelpuntenanalyse uitgewerkt werden. In 2017 werd de ecohydrologische studie opgeleverd. Aan de hand van de resultaten werden de potenties voor de ontwikkeling van habitattypes per perceel onderzocht. Op basis van de ecohydrologische studie kunnen mogelijk nog grenscorrecties aan het voorkeurscenario worden doorgevoerd.

Parallel liep de opmaak van een inrichtingsnota door het Agentschap voor Natuur en Bos en de Administratie Duurzame Landbouwonwikkeling onder begeleiding van de Vlaamse Landmaatschappij. Deze inrichtingsnota bevat een projectsituering, een formulering van doelstellingen en gewenste maatregelen, een instrumentenafweging, een uitvoeringsprogramma en een financieringsplan.

Intussen werd het op basis van het ecohydrologisch onderzoek gewijzigde voorkeurscenario goedgekeurd door de Vlaamse regering op 25 januari 2019. In dezelfde beslissing vraagt de Vlaamse regering aan de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw om een natuurinrichtingsproject in te stellen.

Daarnaast startten het Agentschap voor Natuur en Bos en de Vlaamse Landmaatschappij, in overleg met de terreinbeherende verenigingen, met gerichte aankopen om de natuurdoelen te realiseren.

Volgende stappen

De verdere aanpak met betrekking tot de Managementplannen ligt momenteel voor op het politieke niveau. Op initiatief van lokale partners kan parallel reeds verder uitvoering gegeven worden aan de doelen zoals vastgelegd in de S-IHD-besluiten. Een concreet voorbeeld hiervan is de recente de vraag tot instelling van het natuurinrichtingsproject voor het deelgebied Graafweide-Schupleer, na consensus vanuit het lokaal overleg.

Na het instellen door de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw van het Natuurinrichtingsproject voor het gebied Graafweide-Schupleer zal het Natuurinrichtingsproject opgestart worden door de Vlaamse Landmaatschappij en het Agentschap voor Natuur en Bos.

3.5 Erfgoed landschapsatlas

Binnen de vallei van de Kleine Nete, tussen Herentals en Lier, liggen verschillende 'items uit de vastgestelde landschapsatlas', namelijk:

- Het samenvloeiingsgebied van de Kleine Nete en Aa met de westelijke uitlopers van de Kempische Heuvelrug
- Dal van de Kleine Nete tussen Nijlen en Grobbendonk

Omwillen van de natuurwetenschappelijke, historische, esthetische, ruimtelijk-structurerende en socio-culturele waarden werd de ankerplaats 'Samenvloeiingsgebied van de Kleine Nete en Aa met de westelijke uitlopers van de Kempische Heuvelrug' bij ministerieel besluit van 10 mei 2012 definitief

aangeduid. Conform het Onroerend-erfgoeddecreet wordt deze ankerplaats nu beschouwd als een vastgesteld landschapsatlasrelict. Het behoud en beheren van deze kenmerken en waarden blijft de hoofddoelstelling.

Op 27 januari 2015 werd de ankerplaats 'Dal van de Kleine Nete tussen Nijlen en Grobbendonk' definitief aangeduid door de minister. Conform het Onroerend-erfgoeddecreet wordt deze ankerplaats nu beschouwd als een 'vastgesteld landschapsatlasrelict'. Ook hier is behoud en beheer van de natuurwetenschappelijke, historische, esthetische en ruimtelijk-structurerende waarden de doelstelling.

De opname van het landschapsatlasrelict 'Samenvloeiingsgebied van de Kleine Nete en Aa met de westelijke uitlopers van de Kempische Heuvelrug' in de vastgestelde landschapsatlas kaderde in de voorbereiding van een ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) voor de regio Neteland. Dat GRUP kadert op zijn beurt in de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS).

Dit waardevolle gebied omvat de beekvalleien van de Aa en de Kleine Nete gelegen tussen de dorpskernen van Grobbendonk, Vorselaar en Herentals, het tussen beide rivieren hoger gelegen 'interfluvium' en de ten zuiden ervan gelegen gronden van de voormalige Britse militaire basis. De combinatie van de natte, open alluviale beekvalleien met de tussenliggende en aangrenzende hoger gelegen hoofdzakelijk beboste zandgronden zorgt voor een opvallende landschappelijke verscheidenheid. De ondergrond, de bodem, het reliëf en de waterhuishouding liggen aan de basis van dit nog vrij gaaf bewaard Kempisch landschap.

De belangrijkste elementen van de oorspronkelijke structuur van het landschap zijn:

- de alluviale beekvalleien van Kleine Nete en Aa met hun bijbeken;
- de uitlopers van de Kempische heuvelrug;
- de landduinen en podzolbodems op de heuvelrug;
- het verspreid aanwezige veensubstraat in de beekvalleien.

De ankerplaats 'Samenvloeiingsgebied van de Kleine Nete en Aa met de westelijke uitlopers van de Kempische Heuvelrug' werd definitief aangeduid bij ministerieel besluit van 10 mei 2012. Conform het Onroerend-erfgoeddecreet wordt deze ankerplaats nu beschouwd als een 'vastgesteld landschapsatlasrelict'. Het behoud en beheren van deze kenmerken en waarden blijft de hoofddoelstelling.

Op 27 januari 2015 werd de ankerplaats 'Dal van de Kleine Nete tussen Nijlen en Grobbendonk' definitief aangeduid door de minister. Conform het Onroerend-erfgoeddecreet wordt deze ankerplaats nu beschouwd als een 'vastgesteld landschapsatlasrelict'.

Dit waardevolle gebied omvat de vallei van de Kleine Nete tussen Viersel, Nijlen en Eisterlee. Centraal lopen de Kleine Nete als typische laaglandbeek met meanderend patroon en parallel de Kleine Pulse Beek en Laak. Het Netekanaal is een belangrijk relict van de kanalisatiegeschiedenis van de Kleine Nete en vormt de overgang naar de voormalige vloeibeemden van het Viersels Gebroekt. Hier stromen ook de Molenbeek en Kleine Beek te midden van de graslanden. In de Netevallei liggen oude graslanden, afgewisseld met concentraties akkerland en verspreide bospercelen. Op de pleistocene donken in de vallei en op de overgang naar de gehuchten op de valleirand liggen verspreide hoeves. Het landschap getuigt van de intense relatie tussen beek en beekvallei en de wisselwerking tussen natuur en menselijke activiteit die verschillende landschapstypes heeft opgeleverd.

Volgende stappen

De omzetting van het vastgesteld landschapsatlasrelict 'Samenvloeiingsgebied van de Kleine Nete en Aa met de westelijke uitlopers van de Kempense Heuvelrug' naar een erfgoedlandschap is gekoppeld aan de opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) voor de vallei van de Kleine Nete en Aa tussen Kasterlee en Grobbendonk in het kader van AGNAS. In dat GRUP zullen de landschapswaarden en kenmerken vertaald worden naar stedenbouwkundige voorschriften. Daarbij wordt afgestemd met de instandhoudingsdoelstellingen voor het habitatrichtlijngebied Graafweide-Schupleer.

De omzetting van het vastgesteld landschapsatlasrelict 'Dal van de Kleine Nete tussen Nijlen en Grobbendonk' naar een erfgoedlandschap zal gekoppeld worden aan een GRUP voor het deel van de vallei tussen Albertkanaal en Lier ter realisatie van de projecten van het Sigmaplan.

3.6 Kempische Noordzuidverbinding

De N19 vormt een noord-zuidverbinding door de Antwerpse Kempen en verbindt de stedelijke gebieden Geel en Turnhout met de hoofdwegen E34 en E313. Op 10 juli 2008 besliste de Vlaamse Regering om de Kempense noord-zuidverbinding volgens het basistracé (N19g) aan te leggen (tussen Geel en Kasterlee).

Aan de keuze voor dit tracé werden enkele voorwaarden gekoppeld omdat de nieuwe weg negatieve effecten heeft op de natuur- en bosstructuur van de Kempische Heuvelrug en de vallei van de Kleine Nete en het landschap aantast. Daarnaast zijn er langs de Kleine Nete ook compenserende maatregelen voorzien om het verloren aandeel waterbergend vermogen en infiltratiecapaciteit (waterkwantiteit) te milderen.

Ter hoogte van de kruising N19g – Kleine Nete is door middel van afgraving een plas-draszone voorzien en de heraansluiting van een oude Netemeander. Zo wordt de vallei ter hoogte van de doorgang van de nieuwe N19g op een duurzame manier heringericht. Deze herinrichting van de vallei van de Kleine Nete sluit aan bij het ontwerp voor de dijkverplaatsing in de Watering De Zegge. Beide worden gecoördineerd vanuit de Vlaamse Milieumaatschappij.

De uitbreiding van het project van hermeandering langs de Kleine Nete ter hoogte van N19g in functie van mildering wordt in het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) van de vallei van de Kleine Nete en Aa mee opgenomen.

3.7 Verwervingssubsidies strategisch project

Binnen elk strategisch project bestaat er de mogelijkheid om verwervingssubsidies aan te vragen voor het verwerven van constructies en gronden of om erfpachtovereenkomsten af te sluiten. Binnen de looptijd van het strategisch project van 3 jaar kan er maximum 500.000 € verwervingssubsidie verkregen worden. Deze subsidie is goed voor 40% van de verwervingskosten.

Aan alle partners werd gevraagd om samen met de projectcoördinator en de trekkers op zoek te gaan naar opportuniteiten binnen het strategisch project. Tegen eind april 2019 worden alle uitgewerkte voorstellen aan de projectcoördinator bezorgd. Omdat verwacht wordt dat de voorstellen het maximum van 500.000 € verwervingssubsidie zullen overschrijden, zal er een rangschikking opgemaakt worden van de verschillende voorstellen. Belangrijke criteria zijn de onmiskenbare hefboomfunctie van de verwerving voor het strategisch project en de blijvende publieke invulling. De rangschikking zal

op 18 juni 2019 voorgelegd worden aan de leden van het OC+ die zullen beslissen welke voorstellen er in 2019 bij het departement Omgeving ingediend worden.

Voorlopig zijn er 3 voorstellen:

- Perceel in Pallieterland te Lier: De aankoop van het perceel is noodzakelijk voor de realisatie van randstedelijk groen en conform de goedgekeurde visienota Pallieterland. Dit deelgebied wordt de groene long voor de inwoners en bezoekers van Lier waarin recreëren en natuurbeleving centraal staan. Om deze groene long te kunnen realiseren wordt via het GRUP 'Beneden-Nete' o.a. woonuitbreidingsgebied gewijzigd naar de functie gemengd openruimtegebied. Het kunnen verwerven van dit perceel is cruciaal om de inrichtingsplannen van dit deelgebied te kunnen realiseren. Dit perceel sluit aan bij de groep van percelen die reeds in eigendom zijn van de stad en het OCMW van Lier. Verwerving maakt het mogelijk om de inrichting in één beweging te kunnen doorvoeren, wat de inrichtingskwaliteit ten goede komt.
- Kasteelhoeve te Grobbendonk: De destijds verlaten en vervallen kasteelhoeve werd in erfpacht genomen met de bedoeling de site te redden van verder verval en te revitaliseren. De potenties van de site zijn, onder andere toeristisch-recreatief ontegensprekelijk erg groot, onder andere ook om uit te groeien tot een volwaardige en publieke poort voor het bestaande en toekomstige gebied Graafweide – Schupleer, momenteel in volle herontwikkeling in het bijzonder en voor de gehele vallei van de Kleine Nete in het algemeen. De toekomst van de site van de kasteelhoeve zal mede gericht zijn op de openstelling voor het publiek, het behoud en de verdere ontwikkeling van de natuur- en erfgoedwaarden, en het realiseren van een nieuwe functie in het gebouwenpatrimonium met respect voor de draagkracht en de waarden van het domein.
- Perceel aan de Kempense Heuvelrug te Herentals: Aan de voet van de Kempense Heuvelrug in Herentals ligt ongeveer voor 6 hectare zonevreemde bossen en recreatiegrond. Het is de toegangspoort naar het ganse boscomplex. De ligging ervan is strategisch erg belangrijk voor Herentals en de Heuvelrug omwille van de aansluiting met de toekomstige fietsostrade Herentals – Turnhout, de nabijheid van het centrum van Herentals, op enkele meters van de gewestweg N123 aan de logische toegangsweg (Wijngaard), de onmiddellijke nabijheid van het erkend monument Kruisweg met kapel en vlakbij de monumenten langsheen de Nederrij (Le Paige, Oud-Gasthuis,...), gelegen aan de inkomparkeering en de start van wandel- en mountainbikeroutes, toeristentoren, ..., vlakbij scoutslokale en jeugdverblijf 'De Brink' en als ankerpunt tussen het valleigebied van de Kleine Nete en de grote boscomplexen Heuvelrug en Peertsbos.

4. Globaal overzicht stand van zaken

In april 2018 ging de projectcoördinator van start. Gelet op het groot aantal partners en de diversiteit van het projectgebied werd er de eerste maanden van het project volop kennis gemaakt met de verschillende contactpersonen en met het projectgebied. De projectcoördinator organiseerde daarvoor overlegmomenten en terreinbezoeken.

Onderstaande geeft een algemeen overzicht van de uitgevoerde acties en een indicatie van de volgende te zetten stappen. Meer details over de verschillende acties is terug te vinden in de actiefiches in bijlage 1.

4.1 Landschapspark Pallieterland (trekker: stad Lier i.s.m. Regionaal Landschap Rivierenland en ANB)

Het hefboomproject beoogt de geïntegreerde ontwikkeling van de open ruimte in de vallei van de Beneden-Nete in Lier waarbij doelstellingen op vlak van beveiliging tegen overstroming en natuurontwikkeling vanuit het Sigmaplan, behoud van onroerend erfgoed en randstedelijk groen (speelbos en volkstuinen) binnen één landschapspark Pallieterland gerealiseerd worden.

Reeds gezette stappen:

✓ Speelbos

- Opstart van een participatietraject en inrichtingsplan voor de inrichting van een speelbos en volkstuinen binnen de ring van Lier;
- Op de infomarkt die georganiseerd werd naar aanleiding van het GRUP Beneden-Nete en het Sigmaplan werd ook het landschapspark Pallieterland (LSP) voorgesteld. Er was een deelname met infostand over het strategisch project en over het LSP Pallieterland met mogelijkheid participatie in ontwerp van het speelbos;
- Opmaak ontwerpschets inrichting speelbos met alle input uit het participatietraject. De inrichting van het speelbos wordt mogelijk gemaakt door de subsidie 'Natuur in je buurt' (250.000 €);
- Rondgang 1 veiligheidsschap;
- Start beheer/onderhoud- en veiligheidswerken (kappen zieke essen, vrijmaken locatie wilgentunnel, aanplant natuurlijke afscheiding van meidoorn).

✓ Volkstuinen

- Voor de volkstuintjes werd een subsidie van 15.000 € bekomen bij de Vlaamse Landmaatschappij;
- De grond waarop de volkstuinen en speelnatuur gerealiseerd zal worden is in eigendom van OCMW Lier. Er loopt een gerechtelijke procedure over de pachtverbrekings-vergoeding omdat de pachter niet akkoord is met de stopzetting van de pacht;
- In 2018 werd een offerte voor begeleiding nieuwe volkstuindersgroep opgesteld en uitgestuurd;
- CBS Lier nam nog geen beslissing voor participatieve begeleiding volkstuinproject o.b.v. offerte-aanvragen en vergelijkend verslag (ingediend: Velt, TuinHier, Blenders). De offerteaanvragen worden beschouwd als marktbevraging en zal als input gebruikt worden voor een nieuwe aanbesteding;
- Maart 2019: opmaak gedetailleerd bestek participatieve begeleiding volkstuinproject.

✓ Acties omgeving PIME

- Overleg tussen Provinciaal Instituut voor Milieueducatie (PIME) en Provinciale Groendomeinen Regio Mechelen (PGRM) (beheerder van groendomein Rivierenland) over de verdere ontwikkeling van de zuidelijke punt van Pallieterland als groene start- en verpoosplek;
- Overleg met Toerisme Provincie Antwerpen, tussen Provinciaal Instituut voor Milieueducatie en Provinciale Groendomeinen Regio Mechelen en Regionaal Landschap Rivierenland over de mogelijkheden om een onthaalpoort te maken aan het PIME ;
- Overleg met Vlaamse Waterweg, stad Lier, PIME en PGRM over fietsbrug tussen de Beneden-Nete en het Netekanaal ter hoogte van PIME.

✓ Sanering Neteland

- Heropstart overleg gesloten voormalige stedelijke stortplaats;
- Beslissing tot aanstellen van een studiebureau voor het verdere bodemonderzoek op de site van PIME, zodat uitsluitel gegeven kan worden over de afbakening en ernst van de verontreiniging;
- Onderzoek perimeter is reeds gebeurd, bijkomend onderzoek is noodzakelijk omdat de vervuiling buiten de perimeter loopt. Hiervoor wordt een aanbesteding uitgewerkt.

Volgende stappen:

✓ Speelbos

- 10/04/2018: start bevraging jeugd + opruimactie + speelpleinwerking De speelmicroob;
- 16/04/2018: plannen worden voorgelegd aan jeugdraad Lier met oog op inspraak;
- 03/05/2018: overleg tussen projectpartners rond ontwikkeling speelbos en volkstuinen;
- 3/12/2018: overleg veiligheidscontrole speelbos: noodzaak veiligheidskap; toewijzing taken en inplannen veiligheidskap; korte bespreking ontwerpschets speelbos;
- Beheerwerken speelbos (vervolg: knotten wilgen, kappen populierenrij, bramen verwijderen, ...);
- Offerteaanvragen en inrichtingswerken speelprikkels speelbos (speelelementen en onthaal);
- Veiligheidscontrole 2 speelbos uitvoeren;
- Terugkoppeling ontwerp schets naar partners;
- Aanbrengen spelelementen;
- Aanbrengen bebording speelbos: speelzone en spelregels;
- Opening speelbos met publieksactiviteit (speeldag).

✓ Volkstuinen

- Offerte aanvragen en inrichtingswerken volkstuinen;
- Opstart begeleiding nieuwe volkstuindersgroep;
- Aanvragen verwervingssubsidie in het strategisch project;
- Mei 2019: Gunning bestek participatieve begeleiding volkstuinproject;
- Start begeleidingstraject nieuwe volkstuinen: infoavond, evaluatie kandidaat-volkstuiniers, cursus ecologisch tuinieren,...;
- Offerteaanvragen en inrichtingswerken nieuwe volkstuinen 'Den Hof van Pallieter' (grondwerken sept. 2019 – aanplantingen winter 2019-2020);
- Start bewerken volkstuinpercelen met nieuwe volkstuiniersgroep (voorjaar 2020);
- Bovenstaande planning kan i.f.v. uitspraak vrederechter afwijken.

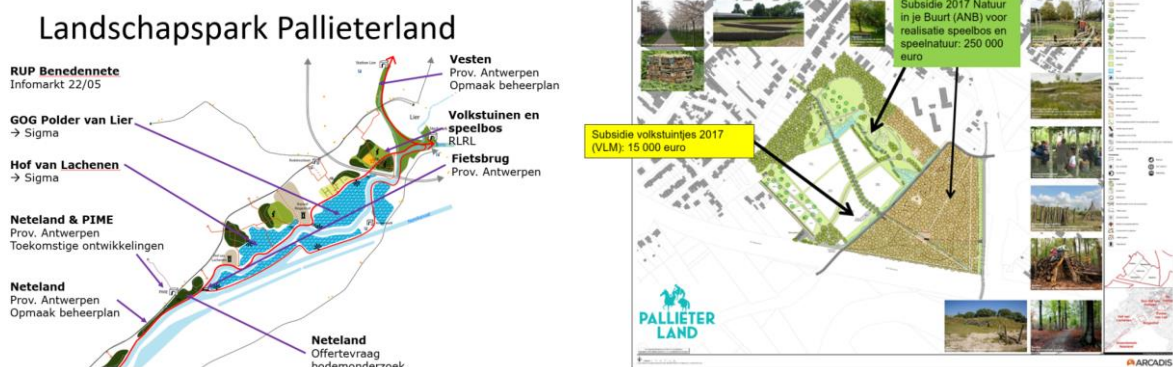
✓ Acties omgeving PIME

- Signalisatie parking PIME, plannen van provincie Antwerpen binnen Pallieterland (algemeen) en infoborden te bespreken op volgende stuurgroep Pallieterland (april/ mei 2019);
- Opmaak van een inrichtingsschets voor PIME en Neteland door PIME en PGRM met betrokkenheid van TPA en RLRL;

- Te onderzoeken: composttoilet (cfr. provinciaal domein Hertberg en op CSA Grondsmaak in Kontich);
- Te onderzoeken mogelijkheid voor stationsomgeving als onthaalpoort PGRM plant dit najaar (2019) de realisatie van een verbindingspad. Deze werken gebeuren in overleg met De Vlaamse Waterweg. Overleg met Duffel en de andere partijen over de aanleg van de fietsbrug ter hoogte van PIME;
- Opvragen prijsraming voor de fietsbrug;
- Alternatief onderzoeken voor de fietsbrug bv. veerpontje.

✓ Sanering Neteland

- Aanbesteding bijkomend onderzoek vervuiling.

links: Verschillende lopende acties in Pallieterland; rechts: detail van het speelbos en de volkstuinen

4.2 Vallei van de Kleine Nete tussen Molternetebrug en Lier

Tussen het Albertkanaal en Lier vormen de Kleine Nete, het Netekanaal en de Molenbeek-Bollaak samen een effectief overstromingsgevoelig valleigebied van ongeveer 6 km lang en 1 km breed. In dit valleigebied ontwikkelde zich in de loop der jaren een sterk gefragmenteerd recreatielandschap met kunstmatige vijvers en weekendverblijven, ophogingen allerhande... De vallei ligt hier op de grens van verschillende gemeenten zodat er nood is aan een bovenlokale aanpak van de knelpunten in het gebied. Een grensoverschrijdende visie en gecoördineerde herinrichting bieden enorme kansen om (1) heel wat extra waterberging te realiseren in het valleigebied (hermeandering Molenbeek-Bollaak), (2) bijkomende natuurwaarden te creëren en (3) het gebied beter te ontsluiten op het vlak van recreatie.

Reeds gezette stappen:

✓ Algemeen

- Organisatie van een workshop waarbij aan de hand van 'Visionary' input werd verzameld voor de opmaak van een gebiedsvisie;
- Opmaak van een gebiedsvisie en afstemming met de verschillende partners;
- Goedkeuring visienota door de leden van de Opvolgingscommissie;

- 1ste subwerkgroep over de thema's water, natuur, weekendverblijven en toerisme.

✓ Extra waterberging creëren

- Overleg met handhavingsinstanties over de aanpak van bouwovertredingen (weekendverblijven, uitgegraven vijvers en tegelbedrijf) in het projectgebied;
- Opmaak instrumentenlijst voor het verwerven van af te breken weekendverblijven in functie van de hermeandering van de Molenbeek-Bollaak gelegen in overstromingsgebied;
- In toepassing van het stand-still principe engageren de partijen met handhavingsbevoegdheid zich om actief oog te hebben voor nieuwe en recente (jonger dan 10 jaar) inbreuken, en hierbij telkens hun handhavingsbevoegdheid consequent uit te oefenen;
- De gemeenten engageren zich om zeer rigoureuus om te springen met aanvragen tot vermoeden van vergunning met betrekking tot constructies die niet in overeenstemming zijn met de hier goedgekeurde visie;
- Uitklaren noodzakelijk vergunningstraject voor het dempen van (illegale) vijvers tussen Departement Omgeving Afdeling GOP en Handhaving, ANB en gemeenten;
- Opmaak gedetailleerde inventaris van het gebied met ook weergave oppervlakten;
- De gemeenten lijsten gewenste verwervingen (40% subsidie) binnen de projectcontour van het hefboomproject op;
- Departement Omgeving toetst taks tweede verblijven of mogelijke alternatieve taksen juridisch af;
- Indiening en goedkeuring van het onthardingsproject voor het afbreken van weekendverblijven;
- Natuurpunt heeft reeds een groot aantal weekendverblijven aangekocht, de bouwwerken afgebroken en de vijvers gedempt;

✓ Bijkomende natuurwaarden creëren

- Uitvoering verkennend bodemonderzoek door het Provinciaal Instituut voor Hygiëne in opdracht van de gemeente Ranst ter hoogte van gronden gelegen in het Habitatrichtlijngebied. Daaruit bleken bepaalde parameters verhoogd alsook de aanwezigheid van ondoordringbare objecten;
- Overleg met OVAM en de gemeente over een oriënterend bodemonderzoek (OBO) in het Habitatrichtlijngebied. Het OBO moet uitgevoerd worden vóór de ISN-subsidieaanvraag om bijkomende natuurwaarden te creëren;
- Op de site Goormans werd ingezet op handhaving van het RUP 'Site Goormans' zowel voor de aspecten milieu als stedenbouw. De eigenaar werd via ingebrekestellingen op de hoogte gebracht. In februari is de familie Goormans informeel in overleg gegaan met de gemeente Nijlen over een mogelijke verkoop van de site gelegen in natuurgebied. De verschillende partners hadden een overleg over de mogelijke nabestemming van deze site. De Vlaamse Waterweg laat momenteel de gronden schatten en maakt een eerste schatting van de kosten voor de sloop van het gebouw op.

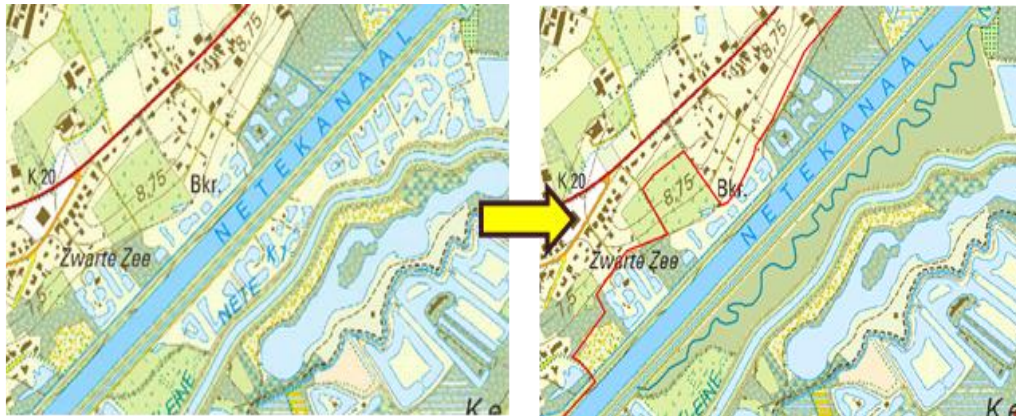
✓ Recreatieve ontsluiting

- Onderzoek recreatieve doorsteek vanuit Emblem naar de Netekanaaldijk ter hoogte van de Chiro terreinen;
- De gemeente Nijlen beschikt over een Masterplan 'Open Ruimte Perspectief' dat zeer mooi werd uitgewerkt en als voorbeeld kan dienen voor de andere gemeenten binnen het strategisch project.

- ✓ **Structuurherstel Tappelbeek**
 - Er blijken enkele potenties te zijn voor het structuurherstel langs de Tappelbeek. 3 woningen langs de Tappelbeek worden aangekocht door VMM, AWV en de provincie. Hiermee verdwijnt een belangrijk risico op wateroverlast en wordt voorzien in herinrichting door de provincie. Op termijn lijken er nog mogelijkheden naar structuurherstel ter hoogte van de Massenhovensesteenweg een zond die mee herbestemd wordt naar natuurgebied via het GRUP 'Vallei van de Tappelbeek'.

Volgende stappen:

- ✓ **Algemeen**
 - Goedkeuring visie door de verschillende bestuursniveaus;
 - 2de Subwerkgroep water, natuur, weekendverblijven en toerisme (mei 2019);
 - Overleg in functie van de opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan signaalgebied Netevallei Emblem;
 - Aanpak lozingen in functie van de doelstellingen van het strategisch project, zodat prioritair kan ingezet worden op de rioleringsstrengen en lozingen met een rechtstreekse impact op het gebied;
- ✓ **Extra waterberging creëren**
 - Instrument overlasttaks uitklaren met agentschap binnenlands bestuur i.s.m. lokale besturen;
 - Procedure dempen van vijvers uitklaren. Voorstel is casegerichte aanpak;
 - Start impulsproject ontharding.
- ✓ **Bijkomende natuurwaarden creëren**
 - Opstart OBO via een raamcontract met OVAM;
 - Overleg aankoop site met Nijlen en de eigenaars;
 - Overleg Nijlen, VMM, De Vlaamse Waterweg over de mogelijke nabestemming;
 - Eventuele mogelijkheid tot indienen onthardingssubsidie voor de site Goormans bekijken.
- ✓ **Recreatieve ontsluiting**
 - Onderzoeken hoe het masterplan 'Open Ruimte Perspectief' van Nijlen als voorbeeld kan ingezet worden voor de recreatieve ontsluiting van het volledige strategisch projectgebied;
 - Missing links in kaart brengen;
 - Opstart onderzoek naar onthaalpoorten voor het gebied.
- ✓ **Structuurherstel Tappelbeek**
 - Natuurpunt heeft heel wat gronden op de linkeroever. Er wordt nagegaan welke ingrepen met betrekking tot structuurkwaliteit er mogelijk/wenselijk zijn. Op de rechteroever heeft Natuurpunt geen eigendommen;
 - Verder afstemming tussen de verschillende partners zal gebeuren.

Huidige toestand en wensbeeld hermeandering Bollaak

Workshop Visionary ter ondersteuning van de visievorming

4.3 Graafweide – Schupleer: het samenvloeiingsgebied van Kleine Nete en Aa

Het gebied centraal in de vallei van de Kleine Nete tussen de woonkernen van Grobbendonk en Vorselaar werd aangeduid als gebied voor behoud en herstel van uitgesproken natuurwaarden met ruimte voor waterberging en ligt grotendeels in habitatrichtlijngebied waarvoor gebiedsspecifieke instandhoudingsdoelstellingen werden vastgesteld. Voor het Natura-2000 gebied werd in overleg met de actoren een ruimtelijk compromisvoorstel (= voorkeurscenario) voor de realisatie van een natte natuurkern van ongeveer 150 ha uitgewerkt dat de basis zal vormen van de procedure voor de opmaak van het GRUP Kleine Nete en Aa. De grote uitdagingen voor dit gebied zijn (1) het verder uitwerken van een gedragen geïntegreerde inrichtingsvisie, (2) de uitrol van een flankerend beleid voor de landbouwers waarvoor landbouw subeconomisch tot onmogelijk wordt wegens de vastgestelde natuurdoelen, (3) de opmaak van een geïntegreerd beheerplan voor het beschermd erfgoed Kasteelhoeve en omgeving en (4) de recreatieve ontsluiting.

Reeds gezette stappen:

✓ Opmaak geïntegreerde inrichtingsvisie

- Opmaak en finaliseren van een geïntegreerde inrichtingsvisie met de focus op 3 thema's: de allocatie van de SBZ-H habitattypes, herstel/versterking van de kleine landschapselementen en recreatieve ontsluiting;
- De verschillende acties die uit de inrichtingsvisie naar voren kwamen werden toegewezen aan de meest voor de hand liggende trekkers. De projectcoördinator van het strategisch project coördineert de verschillende alle acties;
- In een eerste screening van de actielijst werden die acties gedestilleerd die sneller kunnen opgenomen worden omdat ze los staan van de instelling van het Natuurinrichtingsproject. Het gaat dan om rioleringswerken (reeds aangemeld bij Infracore), inrichtingswerken met betrekking tot de onthaalpoorten en wandelpaden die voornamelijk zijn gelegen in natuurgebied (Natuurpunt);
- Er werd reeds een eerste aanplant verwezenlijkt in functie van het versterken van de kleine landschapselementen. Het gaat om een aanplant van knotwilgen over een lengte van ongeveer 450 m langs de Graafweidelooop.

✓ Uitrol Natuurinrichtingsproject en flankerend beleid voor de landbouwers

- Na het finaliseren van de ecohydrologische studie kon er een bijsturing van het voorkeurscenario gebeuren. Dit scenario geeft de nieuwe bestemmingen aan binnen het projectgebied die binnen het op te maken GRUP zullen vastgesteld worden;
- Bezoek aan de landbouwers die bijkomend getroffen werden door de wijzigingen aan het voorkeurscenario;
- Voorbereiding en indienen aanvraag tot instellen Natuurinrichtingsproject Graafweide-Schupleer met als perimeter het bijgesteld voorkeursscenario. Dit Natuurinrichtingsproject beoogt enerzijds de realisatie van een natte natuurkern van 150 ha, behoud van landschaps- en erfgoedwaarden en anderzijds de inzet van positieve milderende, stimulerende, ondersteunende en compenserende maatregelen voor landbouw. Door de inzet van natuurinrichting wordt gewaakt over een evenwichtige invulling van de projectdoelstellingen en de potenties van het gebied;
- Op 25 januari 2019 besliste de Vlaamse regering de minister van Omgeving, Natuur en Landbouw te gelasten om het Natuurinrichtingsproject in te stellen. Tegelijkertijd werd ook het gewijzigde voorkeurscenario goedgekeurd. Dit voorkeurscenario werd mee opgenomen in de startnota van het GRUP 'Vallei van de Kleine Nete en Aa van Kasterlee tot Grobbendonk', goedgekeurd op 15 maart 2019;
- VLM en ANB bereiden momenteel de start van het Natuurinrichtingsproject voor.

✓ Kasteelhoeve Grobbendonk

- Uitschrijven en uitsturen van het bestek voor geïntegreerd beheerplan Kasteelhoeve en omgeving;
- Voorleggen van het bestek voor het beheerplan aan het Agentschap Onroerend Erfgoed voor bijkomende subsidies. Het Agentschap kende een onderzoekspremie van 20.000 € toe;
- Voorbereiden aanvraag verwervingssubsidie voor de Kasteelhoeve;

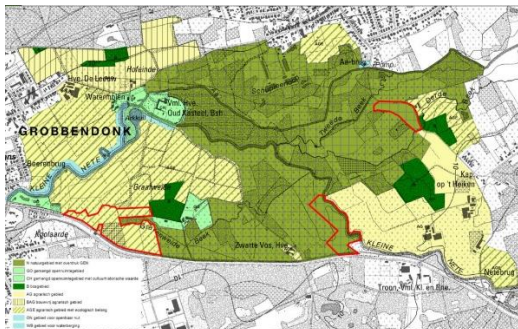
✓ Recreatieve ontsluiting

- In de geïntegreerde inrichtingsvisie wordt reeds een basis gelegd voor de recreatieve ontsluiting. Daarbij werd rekening gehouden met de volgende voorwaarden: minimale

verstoring van de natuurkernen, recreatieve wandellussen die geschakeld kunnen worden tot een langer traject. De focus wordt gelegd op de onthaalpoorten: Kasteelhoeve en omgeving (Grobbendonk), Saswachershuis (Grobbendonk) en Schapestal (Vorselaar).

Volgende stappen:

- Opmaken van een timing voor uitvoeren van de eerste acties uit de inrichtingsvisie en begroting van de kosten;
- Onderzoek naar de mogelijkheid voor het indienen van een onthardingsproject voor de onthaalpoorten ter hoogte van Saswachershuis/Troon en Schapestal;
- Uitvoeren eerste acties uit inrichtingsvisie (mogelijkheden bekijken van de rioleringswerken en de recreatieve ontsluiting);
- Opstart Natuurinrichtingsproject 'Graafweide-Schupleer' en verdere uitbouw lokale grondenbank als flankerende maatregel (de vraag tot instellen van het Natuurinrichtingsproject ligt momenteel voor bij de minister van Omgeving, Natuur en Landbouw);
- Infomoment organiseren voor de landbouwers uit het gebied om stand van zaken van de verschillende acties en de gevolgen daarvan voor de landbouwers te communiceren;
- Gunning en opstart opdracht tot opmaak geïntegreerd beheerplan Kasteelhoeve en omgeving.

boven links: Gewijzigd voorkeurscenario; boven rechts: Wensbeeld uit de inrichtingsvisie met betrekking tot KLE's en recreatieve ontsluiting; onder: Kasteelhoeve aan het mondingsgebied van de Aa in de Kleine Nete te Grobbendonk

4.4 Vallei van de Aa: een multifunctioneel landbouwlandschap

De vallei van de Aa is een waardevolle openruimtestructuur die verschillende gemeenten en heel wat bijzonderheden verbindt. De vallei wordt gekenmerkt door weilanden en akkers, met relictten van mooie beemdenlandschappen en gehuchten aan de rand van de vallei. Dit hefboomproject heeft een meervoudig doel, dat bovenlokaal en geïntegreerd (landbouw, water, landschap, erfgoed, toerisme en recreatie) wordt aangepakt: (1) een klimaatrobuuste landbouw creëren (evenwicht tussen landbouw en water) o.a. door agrarisch stuwpeilbeheer en (2) het aanbod aan verbindingen over de Aa tussen de dorpskernen en recreatieve netwerken vergroten en de aanwezige landschaps- en erfgoedwaarden beter ontsluiten en versterken.

Reeds gezette stappen:

✓ Klimaatrobuuste vallei

- Indienen van het projectidee {beek.boer.bodem} in het kader van het landinrichtingsproject (LIP) Water-Land-Schap. Het projectidee werd geselecteerd waarna de projectpartners startten met de verdere uitwerking van het project. Op 3 oktober werd het 'Onderzoek naar de opportuniteit en haalbaarheid (OOH)' ingediend bij de Vlaamse Landmaatschappij;
- Opmaak van een set maatregelen voor landbouwers en natuurbeheerders waarbij enerzijds op hoger gelegen gebieden water wordt vastgehouden, vertraagd afgevoerd en geïnfiltreerd en anderzijds in lager gelegen gebieden wordt ingezet op alternatieve teelten en bufferen van water;
- Uitwerken en indienen van een definitief projectvoorstel voor PDPO-aanvraag {beek.boer.bodem}. Het PDPO wordt aanvraagd om personeelsmiddelen te verkrijgen voor de intensieve begeleiding van landbouwers en natuurbeheerders. Het PDPO werd door de deputatie van de provincie goedgekeurd;
- Organisatie informatievergaderingen (Herentals en Kasterlee) voor landbouwers om de urgentie voor een klimaatrobuuste vallei te duiden en om de set aan maatregelen toe te lichten;
- Start studie van ANB en departement Omgeving, uitgevoerd door Eco²:
 - Organisatie workshops voor landbouwers waar op deze kunnen aangeven wat de individuele behoeften zijn op het terrein;
 - Organisatie gebiedsexperten workshops om de noden en kansen op het terrein helder te krijgen.

✓ Recreatieve verbindingen

- Onderzoek toegankelijkheid voetgangersbrug tussen wandelknooppunt 25 en 97 van het wandelnetwerk 'Kempense Beemden' ter hoogte van Vorselaar/Herentals;
- Overleg met Fluxys en Air Liquide naar aanleiding van de ligging van leidingen onder hoge druk nabij de locatie van de geplande brug. Resultaat is een gunstig preadvies;
- Gunning sondering;
- Contacteren potentiële aannemers ifv studiewerk en bouwen voetgangersbrug over de Aa;
- Opstart overkoepelende inventarisatie van alle informatie over trage wegen, recreatieve verbindingen en erfgoed elementen in de vallei van de Aa. De 1ste fase van de trage wegen

projecten in Lille en Herentals zijn afgerond door het Regionaal Landschap kleine en Grote Nete. Dit betekent dat een inventarisatie van het trage wegennetwerk in Lille en Herentals voorhanden is. Vorselaar beschikt over een eigen inventarisatie van de trage wegen en erfgoed elementen.

links: Infovergadering voor landbouwers in het kader van {beek.boer.bodem}; rechts: locatie wandelbrug over de Aa

Volgende stappen:

✓ Klimaatrobuuste vallei

- Na een gunstige beslissing van de minister van Omgeving, Natuur en Landbouw met betrekking tot het OOH kan een verdere doorstart van het landinrichtingsproject Water-land-schap gebeuren. Dit houdt enerzijds het starten van de uitvoeringsinitiatieven in (quick-wins, uitvoeringstermijn is 2 jaar) en anderzijds een verdere uitwerking van het LIP;
- Communicatiemoment Water-land-schap op 10 april 2019;
- Opstart PDPO en Water-land-schap.

✓ Recreatieve verbindingen

- Gunning aannemer voor voorbereidend studiewerk en het aanleveren en plaatsen van de voetgangersbrug over de Aa;
- Indienen omgevingsvergunningsaanvraag brug;
- Verdere opmaak plan van aanpak missing links in recreatief netwerk en uitvoeren quick wins.

4.5 Groenblauwe dooradering Herentals

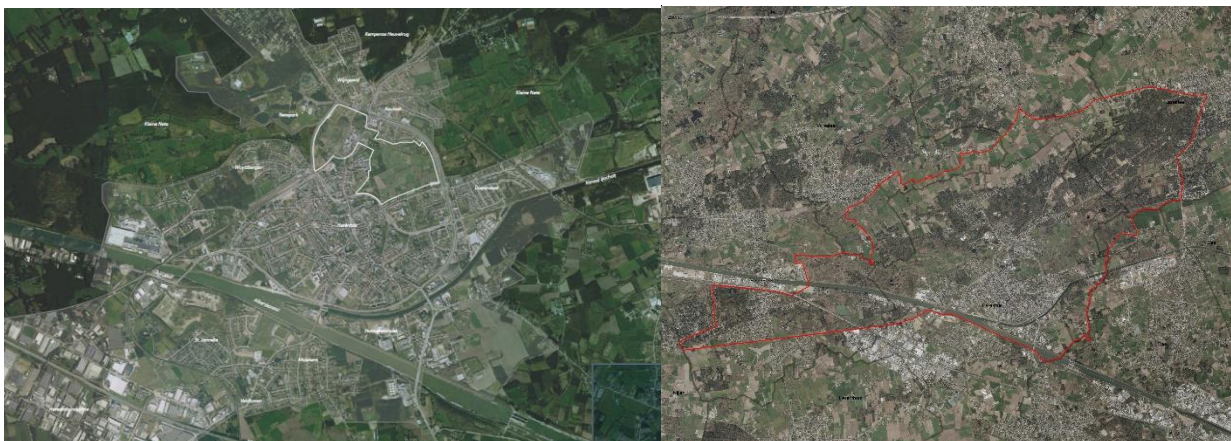
Het hefboomproject wil enerzijds de continuïteit van de vallei van de Kleine Nete tussen stedelijk gebied en buitengebied versterken en anderzijds moet er de nodige aandacht gaan naar de relatie tussen de vallei en het omliggende (stedelijke) landschap. Het hefboomproject bestaat uit twee deelprojecten: (1) de realisatie van een aaneengesloten groenstructuur en zones waar stedelijke ontwikkelingen plaatsvinden in de vallei van de Kleine Nete, vnl. Olympiadelaan en (2) de opmaak en uitvoering van een landschapsbiografie en -visie en een toeristisch ontsluitingsplan voor de Kempense Heuvelrug.

Reeds gezette stappen:

- ✓ Realisatie groenstructuur binnen zone stedelijke ontwikkeling
 - Ambtelijk afkloppen masterplan voor doortocht van de Kleine Nete door het kleinstedelijk gebied Herentals, omgeving Olympiadelaan;
 - Participatietraject over de herbestemming (PRUP) van de Olympiadelaan te Herentals liep van september 2018 tot december 2018;
 - De plenaire vergadering over het PRUP Olympiadelaan vond plaats op 17 december 2018;
 - Voorstel tot inzetten instrumentenkoffer VLM voor Olympiadelaan;
 - Oplevering beheerplan kasteel en domein Le Paige (september 2018).

- ✓ Kempense Heuvelrug
 - Verkennend onderzoek in functie van de afbakening van de perimeter van het projectgebied en een plan van aanpak voor de opmaak van een landschapsbiografie en –visie en een inrichtingsvisie;
 - Toezegging Regionaal Landschap Kleine en Grote Nete voor significante financiële ondersteuning voor opmaak landschapsbiografie en –visie;
 - Opstart stuurgroep Kempense Heuvelrug en opmaak bestek landschapsbiografie en –visie van de Kempense heuvelrug te Herentals en omgeving;
 - Voorbereiding inrichten opleiding voor landschapsgids Kempense heuvelrug + plus, een interactief traject over natuur, geschiedenis en erfgoed in het land van Nete en Aa;
 - Aanplant ecologisch interessante planten typisch voor de Kempense Heuvelrug op terrein van De Brink. Hiermee werden de kampeerverblijven aangekleed en de parking aan het zicht onttrokken. Tegelijk werden heel wat vruchtdragende planten aangeplant waar de jonge kampeerders van kunnen proeven. Sociale en ecologische winst op de Kempense Heuvelrug;
 - Overleg haalbaarheid UNESCO Global Geopark. Uitbreiding van de perimeter van de Kempense Heuvelrug naar de vallei van de Kleine Nete, inclusief Zanden van Mol;
 - Opmaak bestek, gunning opdracht en opstart van een ruimtelijke ontwikkelingsvisie voor de sport- en recreatiecluster langs de Kleine Nete in Herentals. 3 grote thema's worden belicht: bereikbaarheid, infrastructuur en natuur/open ruimte;
 - Onderzoek haalbaarheid verwervingssubsidie voor percelen op de Kempense heuvelrug.

- ✓ Andere
 - Opmaak visie met zoekzones voor boscompensatie gronden in Herentals.

links: projectperimeter vallei van de Kleine Nete binnen het kleinstedelijk gebied; rechts: Perimeter projectgebied landschapsbiografie Kempense Heuvelrug.

Volgende stappen:

- ✓ Realisatie groenstructuur binnen zone stedelijk ontwikkeling
 - Onderzoeken of instrumentenkoffer VLM kan worden ingezet;
 - Verderzetten procedure PRUP Olympiadelaan en uitwerking actieplan.

- ✓ Kempense Heuvelrug
 - Aanbesteding en start landschapsbiografie en –visie van de Kempense heuvelrug te Herentals en omgeving;
 - Opleiding landschapsgids Kempense heuvelrug + plus, een interactief traject over natuur, geschiedenis en erfgoed in het land van Nete en Aa;
 - Verder uitvoering opdracht ruimtelijke ontwikkelingsvisie voor de sport- en recreatiecluster langs de Kleine Nete in Herentals onder begeleiding van Stramien;
 - Opvolgen site De Brink en natuureducatieve inrichting van een nieuw perceel ism Natuurpunt;
 - Verder in kaart brengen quick-wins ter hoogte van de Kempense Heuvelrug;
 - Toetsing draagvlak bij lokale en bovenlokale partners van het Geopark en voorbereiden 1ste fase haalbaarheidsdossier.

- ✓ Andere
 - Faciliteren aankoop grond voor boscompensatie en mogelijke invulling als stadsrandbos (ongeveer 15 ha).

4.6 Zeggeloop (en andere zijlopen van de Kleine Nete tussen Geel en Herentals)

Dit hefboomproject heeft tot doel de Zeggeloop te ontwikkelen tot groenblauwe openruimtestructuur die vanuit het stadscentrum van Geel een verbinding maakt met de Kleine Nete. Zo wordt de vallei teruggebracht naar de stad, kunnen recreatieve verbindingen gerealiseerd worden, en kan er een bijdrage geleverd worden aan lokale waterberging. Ook kan onderzocht worden hoe andere zijlopen

van de Kleine Nete tussen Geel en Herentals de groenblauwe dooradering kunnen versterken. Pas na het finaliseren van het Beleidskader Open Ruimte van de stad Geel kan er werk gemaakt worden van de uitvoering van de ruimtelijke visie in Geel (ikv landschapspark Holven).

Reeds gezette stappen:

- Verkennend onderzoek naar de kansen/opportunities voor het gebied samen met de verschillende partners van het hefboomproject;
- Oplevering fase 1 trage wegen project Geel (inventarisatie in herwaarderingsplan);
- DNA onderzoek open ruimte Geel als vooronderzoek in het kader van het nog op te maken beleidskader open ruimte dat verder bouwt op de doelstellingen uit de strategische visienota van het beleidsplan ruimte Geel (terreinbezoeken, advisering uit te werken visienota,...);
- Onderzoek naar de mogelijkheid voor de integratie van de sanering van de Kneutersloop in het strategisch project.

Volgende stappen:

- Opstart partnerschap hefboomproject;
- Screening waterkwaliteit, lozingspunten en mogelijk structuurherstel van de Zeggeloop, Larumse loop;
- Inventarisatie van potentiële nieuwe ecologische verbindingen;
- Onderzoek missing links trage verbindingen (mogelijkheden bekijken binnen fase 2 trage wegen project);
- Kwaliteitsbewaking van de uitwerking van de visienota met mogelijk toekomstperspectief en bouwstenen;
- Verder onderzoek mogelijkheid tot integratie sanering Kneutersloop en Bankloop in het strategisch project.

links: Zeggeloop binnen kleinstedelijk gebied; rechts: Kleine Nete ter hoogte van Olens broek/Langendonk

5. Communicatie

Als overkoepelend intern communicatiekanaal wordt gebruik gemaakt van de opvolgingscommissie, de beleidsmatige stuurgroep met gemeenten, provincie Antwerpen, Vlaamse overheidsdiensten en het middenveld. Daarnaast is er het procesbeheercomité, een ambtelijke stuurgroep met de projectleiders van alle deelprojecten. De dagelijkse werking van het project gebeurt via het projectbureau en de verschillende stuur- en werkgroepen binnen de hefboomprojecten.

De website, www.kleinenete.be, die momenteel nog een ambtelijke invulling kent, zal uitgebreid worden en daarbij een meer publieke functie krijgen. Verder zal de communicatie naar externen gebeuren via persberichten, evenementen, gemeentelijke infokranten, facebook pagina's van alle partners, ...

5.1 Bezoeken gemeentebesturen

Na de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2018 werden er verschillende nieuwe coalities gevormd in de partnergemeenten. Verschillende colleges van burgemeester en schepenen werden reeds bezocht om het strategisch project toe te lichten en de besturen te enthousiasmeren voor de verschillende acties in hun gemeente. De reacties van de colleges zijn positief. Er blijkt een mooi draagvlak te zijn voor de lopende en toekomstige projecten.

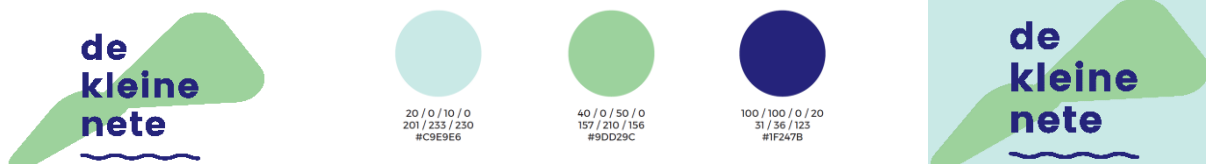
5.2 Logo, huisstijl en website

Het communicatiebureau TAKK werd aangesteld om een logo, huisstijl en website te ontwikkelen. Het logo en de huisstijl zijn intussen opgeleverd en in gebruik. Voor de website werd de input voor de verschillende projecten afgetoetst met de partners en doorgegeven aan het communicatiebureau TAKK. De verschillende thema's zijn: welkomspagina, 8 projectpagina's, informatieve pagina over de Kleine Nete, een pagina met wat er te beleven valt in de vallei van de Kleine Nete en een nieuwspagina.

De ontwikkeling van de website, www.kleinenete.be, is nog volop bezig. Het resultaat zal een evenwicht zijn tussen het kenbaar maken van het partnerschap en hun acties in de vallei, het voor publiek uitnodigend maken van de vallei en haar omgeving en het openbaar stellen van documenten en verslagen van de opvolgingscommissie (OC).

De huisstijl Kleine Nete zal gebruikt worden voor:

- ✓ De communicatie van het strategisch project 'Veerkracht in de vallei van de Kleine Nete'.
- ✓ De communicatie van het gebiedsprogramma 'Kleine Nete' van de provincie Antwerpen.
- ✓ De coördinatieopdracht Kleine Nete van gouverneur Cathy Berx. Binnen de coördinatieopdracht werd afgesproken dat alle projecten hun eigenheid behouden. Wanneer vanuit deze projecten gecommuniceerd wordt, wordt de eigen huisstijl van het betreffende project gebruikt en wordt het gemeenschappelijke logo ook vermeld.

Logo Kleine Nete en bijpassend kleurenpalet.

5.3 Evenementen

Vanuit het strategisch project zullen er verschillende Netedagen georganiseerd worden waarbij de nadruk telkens op een ander hefboomproject zal liggen of waarbij 2 aangrenzende hefboomprojecten samen in de kijker gezet worden. Deze publieksactiviteiten bieden een uitgelezen kans om het strategisch project en de samenwerking met de verschillende partners zichtbaar te maken voor een breed publiek. Tijdens de Netedagen kunnen omwonenden en belanghebbenden de transformatie van de vallei aan den lijve ondervinden en ervaren op welke manier de verschillende acties een meerwaarde kunnen betekenen voor de (be)leefbaarheid van het open ruimte gebied.

5.3.1 Netedag 2018: Le Paige aan de Kleine Nete

Op 7 oktober 2018 werd de eerste publieke Netedag 'Le Paige aan de Kleine Nete' georganiseerd. Omdat er in Herentals al verschillende acties gelinkt aan het strategisch project werden afgerond of uitgewerkt (beheerplan Le Paige, afgeronde 1ste fase rivierherstelproject Hellekens aan de Kleine Nete, wandeling Natuurpunt en Natuurgidsen) werd gekozen voor het hefboomproject '3.5 Groenblauwe dooradering Herentals'.

Op de plechtige opening mochten we de volgende sprekers ontvangen: Cathy Berx (gouverneur provincie Antwerpen), Mien Van Olmen (schepen ruimtelijke ordening, milieu en groenvoorzieningen, monumenten en landschappen, landbouw en plattelandsontwikkeling, stad Herentals), Bernard De Potter (administrateur-generaal van de Vlaamse Milieumaatschappij) en Jo Haentjens (afdelingshoofd Sportpromotie van Sport Vlaanderen).

Volgende activiteiten stonden op het programma:

- ✓ doorlopend: rondgang door domein Le Paige met kinderspeurtocht - wateronderzoekjes op kindermaat – infostanden
- ✓ om 14, 15 en 16 uur: architect Herman toont Le Paige
- ✓ om 14 en 15.30 uur: wandeling langs Spaans Hof naar rivierherstelproject Hellekens
- ✓ om 14 en 15.30 uur: natuur- en erfgoedwandeling - Tussen Abroek en Maasloop
- ✓ om 14, 15 en 16 uur: kindervertellingen met Mies en Moos Muis
- ✓ van 14 tot 17 uur: initiaties Stand Up Paddling (SUP) en kajakken op de Kleine Nete
- ✓ van 14 tot 17 uur: tentoonstelling Baboon! Eat Roots van Frédéric Castiau in het kasteel

Sfeerbeelden van de Netedag op 7 oktober 2018, domein Le Paige, Herentals

5.3.2 Netedag 2019

Intussen wordt de tweede publieke Netedag voorbereid. Deze zal plaatsvinden op 22 september 2019 in Lier en zal de 2 hefboomprojecten 'Landschapspark Pallieterland en 'Vallei van de Kleine Nete tussen Molternetebrug en Lier' samen in de kijker zetten. Er wordt momenteel volop samengewerkt om het programma van deze publieksdag vorm te geven.

B. FINANCIËEL DEEL

Hierbij een algemeen overzicht van de gemaakt kosten in het eerste werkingsjaar van het strategisch project. In bijlage 2 kan u een gedetailleerd overzicht terugvinden. De bewijsstukken van de werkings- en loonkosten kan u terugvinden in bijlage 3. In bijlage 4 gaat de vraag tot uitbetaling van een volgende subsidieschijf.

Jaarlijks overzicht kosten strategisch project	
Werkingskosten	13 160,23 €
Werkingskosten loon	2 121,41 €
Loonkosten	66 909,39 €
Totaal	82 191,03 €

C. BIJLAGEN

Bijlage 1: Fiches van de verschillende lopende acties.

Bijlage 2: Gedetailleerd jaaroverzicht werkings- en loonkosten

Bijlage 3: Bewijsstukken werkings- en loonkosten

Bijlage 4: Vraag tot uitbetaling volgende subsidieschijf